

Tu aiziesi ar tumsu visu,
Lai reiz, varbūt, vēl kļūtu gaišs,
Kad jaunu spožas dienas risu
Vērs pretī lielais gaismotājs.

FRIDRICHS GULBIS /1894 – 1951/

FRIDRICHS GULBIS

BALTĀS
STRĒLES

DZEJAS
1930—1935

© Fridrichs Gulbis 1935
© Eraksti 2018
80 lp. / ~ 0,32 MB

SLIEDES

1.

Augšā zila zied nakts, ieslēgta klusumā blāvā,
Piena Ceļš lāsaini margo violetzaļgans un skumjš.
Lejā elektro saules, tērauda stiepuļu skāva,
Dzeltenus asmeņus iecērt kaktos, kur krēslainums tumšs.

Augšā zvaigžņaini ceļi, viegli kā sniegainas pūkas,
Pasauļu sapņi un ilgas kur saldi dūkdamas skrien.
Lejā tērauda sliedes mašīnu elsainās dūkas
Pasauli mazo kā putnu metalla pinumos sien.

Divējas sliedes caur dzīvi aizvijas aukstas un svešas:
Sliedes, kur ātrvilciens aizrauj, ugunīm žilbinot baigs,
Sliedes, kas zilumā augstā klusi mirdzinot plešas,
Robežas nava kam līcis bezgala plūdumā laiks.

2.

Rudeņa dzeltenos klajos vij zirnekļi sudraba vijas,
Trīsošas stīgas, caur miglu, vējā irdamas san.
Vai gan tās saklausīt spētu dziedošas melodijas,
Melnās tērauda sliedēs kas asi šalkdamas skan?

Melnās tērauda sliedes, spožas un kaistošas sliedes
Cauri klajumiem zaļiem, mežiem un tuksnešiem kliedz
Dziesmu par brālību lielo, ko gulžņos tiem atbalso priedes:
Pasauli jaunu un gaišu rītu mums jāsasniedz!

Sliedes vijas kā čūskas tropiem un sniegājiem cauri,
Iesūcas klintīs kā dēles, kalnu augstumos lien.
Melnas un sarkanas rases vienkopus sakausē auri,
Sīkdama cilindros spožos mašīnas elpa kur skrien.

3.

Cilvēks, nabags kā koks,
Sliežu kliezītiem ļaujās.
Pasaule, liekas tam, plok
Kā vientuļa pļava pēc pļaujas.

Tālāk un dziļāk skrien
Plosošas mašīnas vaidi,
Sīkaki raujas arvien
Zemes rūsganie smaidi.

Brālība vieno kā mežs,
Sūnas kur visam aug pāri,
Vēji kur galotnes kreš,
Bet nelido gaisīgie spāri.

Sapņi uz sliedēm guļ
Kā akmeņi milzīgi, plati — —
Ko tas līdz, ja tos kuļ
Mašīnas rēcošie rati?

Sliedes pasauli sien,
Sasien tautas un rases.
Tomēr tik vientuļa skrien
Dzīve kā ubags bez pases.

4.

Melnas un spīdošas sliedes aizvijas pasaulei cauri...
Kāpēc tās nekļūst reiz baltas kā augstumos Piena Ceļš?
Kāpēc tik skrējienā mulsā sapņu pēdējie auri,
Izskrienot pasaulei cauri, gurdī cilindros elš?

Kāpēc nava to sliežu, siržu tuneļos platos
Urbdamās iemet kas gaismu, spožas kas dvēselēs stīdz? —
Ak, kā tad vieglis es skrietu baltos un zibošos ratos
Spīdošās sliedēs pret ausmu lielākai nākotnei līdz!

Jūra ap mums. Nemierā kaucoša jūra.
Viļņu zilmelnos kalnos sakritis sniegs.
Pretī vai trauksies vēl kāda aukai spītoša bura,
Vai šie kalni pret krastu pēdējās cerības trieks?

SVEŠĀ ZĒNA DZIESMA

Šais sētās smilšainās, kur vāro puķu nav,
Kur tikai akmeņi zied saules krāsām,
Man šķiet: es esmu laiks, kas mūžam mierā stāv
Un tomēr krīt kā lietūs smagām lāsēm.

Es nezinu, kur sirds šos gadus mīt.
Nes mani ielas, smaršas mūžam asas,
Kam nava dvēseles, kas būs tās pašas rīt,
Un tomēr kas pēc manas dzīves prasa.

Es visu pametis, kas dienās bija prieks,
Šiem cilvēkiem, kas līdzī ēnām staigā,
Bet pats kā baismīgs rēgs sen viņiem ticis lieks,
Kaut grumbas neesu tiem vilcis skumjā vaigā.

Tik viņu putekļus kā postu nesis līdz,
To domas gurdenas, lai citiem līdzīgs būtu,
Un kaisles mirstošas, kas siržu kapos stīdz
Un nezin mēra tā, lai reizi lielas kļūtu.

Es sirdi pametis, varbūt, kur zāļains klajs,
Kur upes mierīgas un gurdas skalo smilti,
Un svešā pilsētā skumjš klaiņo sapņotājs,
Pat saulē nava vairs nekad kam diezgan silti.

Un tomēr nespēju vairs mūžam projām tikt,
Kur veldzi dzīvībai vēl pasmelt var ar sauju,
Tik it kā cietumā var soli solī likt
Un gaidīt vakaru ar nāves auksto skauju.

Šais sētās smilšainās, kur vāro puķu nav,
Kur rietā akmeņi tik blāv ar spulgu rēnu,
Man šķiet: es esmu laiks, kas rit un tomēr stāv,
Un dzīvi jāvelk man sev līdzī it kā ēnu.

JŪLIJA VAKARĀ

Zils jūlija vakars ar lietu,
Kad raudošām šķorēm guļ mājas.
Iet cilvēks pa asfaltu cietu
Un soļi kā neviļus stājas.

Pie sienas zēns piespiedies bikli,
Kur lāses tam apkārt dej jautras,
Bet acis kā zilmelni stikli,
Kā bezgalē izmestas šautras.

Varbūt, ka tam pagrabā mēness
Ir zeltījis stingstošas plaukostas,
Un sirdī degušas plēnes
Par to, ka dzīve tik auksta;

Ka mātes lakatu platu
Tas nespējis izplest kā mīlu,
Un klīdis ar sērpilnu skatu
Pa ielām, zilmelnām kā tīrums.

Mazs puisēns, bet acis kā stikli.
Ak, naktī tie aizmargos mikli,
Un griezīs ar asmeni asu
Ne citus, bet puisēnu pašu.

BĀRENĪTES VASARA

Zils debessjums un klajums tumši zaļš,
Un acīs saules vērsme katru dienu.
Vai klusums tvan, vai gans dzied laukā skaļš, —
No krūtīm sirds man ārā skrien arvienu.

Tā ir kā balodis, kam dūdot tīk.
Neviens tik nesadzird vairs viņas trīsas.
Un acu avoti — tie sīk un sīk,
Kad naktis plok, tik nežēlīgi īsas.

Ak, vēl ir vasara un ziedu laiks!
Tik sirds vien nespēj sevīm sakrāt veldzi.
Gan rokas brūnas tiek, bet smaršu tvaiks
Man prātus mulsina ar rūgtu smeldzi.

Un satumst zilganums un sirdī krīt,
Lai tveices pilnu atkal vērtu dienu...
Būs zaļa vasara tāpat vēl rīt',
Tik smaidu neredzēt man vairs nevienu.

SĒTAS MEITENES DZIESMA

Kāpēc tev vārdi tik drudžaini skrej
Projām no lūpām kā gurušas kaijas,
It kā pēkšņi tu pasaulei
Gribētu atdot sirdi kā paiju?

Kāpēc tāds mulsums tev dvēselē stīdz
Cerām ka visām kāds pārvilcis krustu,
Un nekad tavām dziesmām vairs līdz
Neies tas, ko vismīļāko justu?

Pasaulē dziesmu kā kapu tik daudz,
Pasaulē skumju cik staro tur acis,
Kāpēc lai nava tās sirds, ko tu sauc, —
Viens, pie loga kas gaidīdams placis?

Reiz, varbūt, sētā, kad novakars bērs
Pāri tev sauli kā kaistošu zeltu,
Stāvā vispēdējā logu kāds vērs,
Lai pie sevis tev pavardu celtu.

Un nekad vairs neskanēs skumjš
Dziesmas motīvs tev ziedošās lūpās,
Bet vai sirdī būs gaisma vai tumšs —
Neprasi grimdama dziedošās šūpās.

MAŠĪNRAKSTĪTĀJAS SAPNIS

Undervūds, klakšķinot metalla mēles,
Gauza kā ķermis tai dienas,
Un tikai sapnī tā dzirdēja spēles,
Dzirdēt ko drīkstēja viena.

Spēles tās nebija mašīnas zvaņas,
Sīki kas sausu sit rakstu.
Šalkdamas nesa to mūzikas skaņas,
Aizveŗot svinsmagos plakstus.

Ziedoŗas lampas liecās tai pāri,
Ietēŗptai čaukstoŗā zīdā.
Un pret viņu liesmoja kāri
Acis mulsainā spīdā.

Dzīve palika tāli aiz viņas
Tā, kuŗu dzīvoja citi.
Dzīvot un mirt tai ļauts bij bez ziņas,
Neprasot: kāpēc tu riti.

Kvēloŗi vārdi, kā dūcoŗas bites,
Vasaras saulainā skrejā
Samtainiem spārngaliem dvēselēs sitās,
Raisoties brīniŗķā dzejā.

Viņa ir traģiķe, neskārs kam lūpas
Krūtis, ko vāri sedz blūze;
Viņa ir dzīvības dieviŗķās šūpas —
Eleonora Dūze...

Ak, kāpēc Undervūds liesmainu rakstu
Nebūra papīrā baltā?
Kāpēc tai atkal bij jāatveŗ plaksti
Dienā miglaini saltā?

Metalla mēles pār sapni sit pāri.
Izraujas dzīve kā lapa.
Varbūt ņo sapni tai stāstīs vēl kāri
Undervūds klaudzot pie kapa.

CILVĒKS AR LĀPSTU

Viens nāk caur nakti ausmai pret',
Ar lāpstu platos plecos,
Un soļu aso dunu met
Kā smiltis mūŗos vecos.

Un logu rindas pēkšņi gail
Un sejas pieplok stiklam,
Un zālēs klusmai paliek bail
Un acīm, šauri biklām.

Kas viņš, — kas nakti lenc kā rēgs
Un mieru rauj no gultas,
Un negaida kad saule lēks
Un krustos staru bultas?

Sen tranšejās tik migla guļ
Un ķirzakas skrej brūnas;
Vairs viesuļuguns nesakuļ
Ar miesām meža sūnas.

Nevienam lāpstu nevaj'g sen,
Nevienam kapracēja,
Un diena dienu viegli dzen
Kā baltas pūkas vējā.

Bet soļi dun un kladz, un dārd,
Aug ielās ēna melna,
Un krīt kā akmens logā vārds:
„Kas mirst, tas nāvi pelna.

Un kamēr glabā mierību
Jums nakts kā vāze lapu,
Es nāku tik, lai izraktu
Šīm tukšām dienām kapu.“

NABAGĀ ZIEMSVĒTKI

Es arī nesu sevī klusumu
Un sveču liesmas, zaļo skuju vēdas.
Es arī gaidu lielo brīnumu,
Ka sniegs reiz dzēsīs tumšo ceļu pēdas.

Kad nokrīt nakts un zilās debesis
Ir pilnas tumši vizuļošas kvēles,
Man liekas: dvēselei miers veldzi atnesīs,
Un zeme skanēt sāks kā bērnu dienu spēles.

Un iet man netīkās vairs itnekur,
Ne roku stiept un lūgties citu prieka.
Kāds savāds stingums baltām rokām tur'
Un visa pasaule man pēkšņi rādās lieka.

Tik baltas pārslas vēl gar acīm dej
Un aizsnieg viss, kas kluso sirdi vīla;
Pret tāliem vakariem zils putnis viegli skrej —
Tā mana bērība un gaišo dienu mīla.

Gurst krūtīs sirds, bet pārslas krīt un krīt...
Kā vientuļš koks es stāvu baltā laukā.
Reiz vajag pašam sevi atpestīt
No visa tā, kas daiļš bij dzūves plaukā.

Tad sevī slēdzis lielo klusumu
Un sveču liesmas, zaļo skuju vēdas,
Es dzimstam jaudīšu reiz brīnumu,
Kas apsegs visas melno dienu pēdas.

CELTNES

Vējš klajos smiltis dzen un trauslu lapu plēnes,
Un kļavas sarkanās līdz rudai zemei liec,
Un naktīs murgainās, kad zilgmē nebāl mēness,
Tik smagus mākoņus pret klinšu šķautnēm triec.

Un mežos vilki sten, un gaŗas, skumjas gaudas
Kā dziesmu mocoŗu pret rītu aiznes vējš,
Un tumŗi ŗalkdamas skan melno koku raudas,
Kad lietus trakodams tiem kailos zarus plēŗ.

ŗais naktīs aukainās, kad sirdī mieru rēnu
Degt nespēŗ ugunskurs ne alas cietā klints,
Ar klusu bijīŗbu un baiŗu mulsu lēnu
Pret melnām debesīm vēŗ skatus cilvķkŗints.

Un alas ŗaurums ŗņaudz, kur gaŗus, gaŗus gadus
Ir mitis meŗa zvērs, un zemes valdinieks
Pilns baiŗu gaidīŗjis ar akmens cirvi radus,
No plaisas sūnainās kas reiz to laukā trieks.

Bet naktis dziest, gaist dienas, izdeg rieti,
Un gaŗi mūŗi skrien kā badā vilku bars.
No zemes snaudoŗās stŗdz augŗup jauni dzieti,
Un klajā, zvŗļodams, jauns pludo pavasars.

Un klajā celtnes aug. Dun krŗtot slaidās priedes,
Un vaidu pēdējo pret dzŗli ozols kreŗ.
Plēŗ zemē mitrajā spoŗs lemess asas sliedes,
Kur smailu juntu pulks caur nakti spārnus pleŗ.

Dun klajums uzvarēts. Un kalnus apjoŗ sētas,
Kur kraujās mēnesnŗcā piŗu torŗi mirdz,
Un baltie lielceŗi kā niknu cŗņu rētas
Sien kopā tālumus un lŗdzi upēm irdz.

Bet celtnes aug un aug. Top pilsētas un skatās,
Kā ostās kuŗi nāķ un flagu zvŗļums māj
No jūrām bezgalām, kas viltŗigas un platas
Uz sardzi mūŗŗigu pie mēmiem krastiem stāj.

Kāpj troŗos valdnieķi un vieno klajus plaŗus,
Un novelķ robeŗas, un zemi puŗu ŗķeŗ,
Un izkaŗ zobenus, un kaujas cirvjus aŗus,
Kas roķas neglāsta, bet tā kā bites dzeŗ.

Un klajā joŗo Marts, un bailas liesmu plēnes
No celtņēm debesŗ tik spoŗas dzirkstis met,
Un naktŗ dūmainās, kad spokains noriet mēness,
Pret vŗru pēdējo vēŗ zobens ceŗas pret’.

Kūp klajums pelnu pilns, un sievu baiŗās sejas
Pie tumŗiem ugunskuriem it kā sveķes bāŗ,
Un meŗos vilķi kauķ, un pārdroŗŗ ŗķakals smeķas,
Un gaudas nemierpilnas naktŗ aizskan tāŗ’.

Bet gadu upes strauj un visu sedz ar zāŗi,
Un atķal celtnes aug un dzŗlē spāres duŗ,
Sien kopā ķieķeŗus kā dzelŗu skāvās māŗi,
Un akmens akmeni uz saviem pleķiem tur.

Un izaug klosterŗi, un katedrāles sleķas,
Un marmors kolonnādēs dieviem slavu dzied,
Un visu pasauli kā flautu, pilnu dzeķas,
Arvienu varenāķ sirds klajā skanam ģied.

Bet atkal zeme dun, kreš Marta zirgi liesmas,
Rej naktī lielgabals, un asi smaršo sērs,
Un svina nirdzīgās un asinskārās dziesmas
Ir himna mūžībai, kas debess vārtus vērs.

Kas debess vārtus vērs tām vājām, vājām audzēm,
Kas ceļot akmeņus ir kusušas kā sniegs,
Lai viņu paliekas no mēmo celtnu kaudzēm
Uz sēro Valhallu prom nestu mūžīgs miegs.

Bet celtnes aug un aug. Griež naktīs svilpes skaļas
Un sliežu mirdzošs tīkls ar zemi zemi sien,
Un gaŗi vilcieni, bez apstājas un vaļas,
Kur kādreiz rēja vilks, kā reibas dzīti skrien.

Un spožas stacijas, kur spuldzes sauli maina
Un nakti dienā vērš, kur trokšņi pušu rauj,
Aug grēdas milzīgās no spēka brīnumaina,
No zemes dziļumiem kas līdzī upēm strauj.

Līst dzelzs un tērauds karsts kā medus formas traukā,
Un dobji betons skan, un stikla plāksnes kaist,
Lai veidos brīnišķos tie kopā augtu laukā,
Kur mūžu ritumā nekad tiem neizgaist.

Un celtnes aug un aug, un zemi sūc kā dēles,
Un smailēm mirdzošām arvienu augstāk sliedz,
Un naktīs skanīgās sviež sfairās gaismas strēles,
Ka dievus debešos tām būtu jāsasniedz.

Bet cilvēks-pilgrims kā ēna maldās ielās,
Kur spuldžu saēsts mūžs kā kroplis kaktā salst,
Un trokšņu apmāts viss kā moku spailēs lielās,
Sīks baltu rožu krūms zem kvēpu segas kaist.

Spiež celtnu smagums baigs, un sirdi smacē slāpes,
Un dvēš'le plosīta no visām porām klie dz
Pēc gaisa valgana, ko spēj gan sasniegt kāpes,
Bet krūtīs gārdzošās nekad vairs nerasniedz.

Un šaurums lokā žņaudz, un celtnes urbjas gaisā
Un aizden sauli prom, un zvaigžņu mirdzu dzēš,
Un aprakts betona un spožu stieņu maisā,
Pret stikliem nevarībā cilvēks pirkstus plēš.

Un dienas murgainas — kā kautuvē, kur miesas
Sen trīsot agonijā dobjū veto rēc —
Skrien sliežu pinumos pēc kādas svētas tiesas,
Lai laiku panāktu, kas celtnēs pazaudēts.

Bet nemiers drudžainais ar skrituļiem un ratiem
Un smagiem āmuriem arvienu skaļāk kaļ,
Un tēraudputnus met pār okeaniem platiem
Un neļauj apstāt vairs un vērties atpakaļ.

Kā jūklī sajūk viss un griežas murgā trakā,
Bet celtnes aug un spiež, un šaurums smacē baigs.
Krīt dzīves dienas šīs kā lāses tumšā akā
Un auksts kā sfinga sejs pār celtnēm klusē laiks.

BIBLIOTĒKĀ

Pa granīta kāpnēm paceļos kluss,
sirdi rokā kā trīsošu putnu,
nespēj kas uzlidot ceturta stāvā apgrieztiem spārnēm.

Paceļos bijīgs, jo zinu — tur domas,
cilvēces gadsimtu spārnotās ilgas,
kuņas ļaus rokā trīsošam putnam lidot.

Atveras durvis bez balss.

Palss,
dziestošs un kluss
atstars no vakara saules
pārlido lustrai.
Grāmatu tūkstošus, liekas,
redzētu kustam
līdz šim pēdējam staram,
pret vakara krēslaino gaismu,
uz melnādas sējumiem raksta
kas zeltā līksmi un baismu.

Klusums kā dzeltena lapa
nokrīt no lustras pie kājām,
sienas ieslēdz kā kapā
un atpakaļ nelaiž uz mājām.

Novakars, vakars un nakts
kūst spuldzē, kā vīnā kūst bēdas.
Plūst smadzenēs tūkstoši rindu
no drausmīgās grāmatu grēdas.

Un pēkšņi gurdums un bailes
un izmisums caurstrāvo sirdi, —
gadu tūkstošu balsis
kā draudošu lavīni dzirdi:

Kas viņās rokas, aprok līdz'
to lapas dzeltenīgas,
un citu sapņi nepalīdz
un nespēj senas stīgas

vairs skanēt tā, kā reizi tās
ir saukušas uz dzīvi, —
bet kas no viņu burvības
reiz skārts, tas zaudē brīvi.

Tam vienmēr jāatgriežas ir,
kur mūži sardzē baigā
tos sargā, kas šīs lapas šķir,
līdz dzelt' tās šķirēj' vaigā. —

Klausos kā dīvainu dziesmu —
redzu: grāmatas iet.
Vadi, rotas un pulki
rindojas parādē ciet'.

Kādas sen mirušas tautas!
Valodas, kuŗu vairs nav!
Kas viņām valdīt par dzīviem
tomēr tik ilgi vēl ļauj?
Dzirdi: tur kaislības, alkas,
fantastu sapņi un smīns,
šaubas, izmisums, sāpes, —
vērmeļu rūgtumā vīns.
Gadgados lījis kas sirdīs,
plosījis, nāvējis tās,
plūst tas dienu no dienas
no grāmatas mīļākās.

Kāpēc tad vajaga viņu?
Kāpēc tās neaprij guns?
Kāpēc šīs kāpnes vēl augšā
iet cilvēks kā pazemīgs suns?

Kāpēc lai dvēsele glabā
indi un rūgtumu šo? —
Dzīve ja nava vairs laba,
kā grāmatu saplēst var to.

Ilgi trīs rokā sirds putns,
kas nespēj lidot bez spārnu.
Ilgi rītsaule bārsta
logā zeltītus vārdus.
Tad es paceļu galvu,
lasu kā ķīniešu rakstus:
Nebūs ja viņu, tad arī
nebūs vairs cilvēks.

TELEVĪZIJA

Mazs spogulis zvīļo.
Nakts.
Ārā vējš,
mākonu murgi un mēness,
bet istabā krēsla un siltums,
un man ir labi,
jo —
mazs spogulis zvīļo.

Pēkšņi iegriba izaug,
sasienas iekāres melnotie zirgi,
kratot ziņkāres milzīgās krēpes,
un
pasauli prasa.
Ieslēdzu voltisko strāvu —
Eiropu!

Redzu —
vilcieni skrej.
Iznirst no miglas pilsētu rindas,
zvērojot miljonu liesmainām acīm.
Mijjoni guļ,
miljoni traucas kā mēris,
miljoni strādā,
un miljoni badā žņaudz dūres.

Partiju līderi elš, rrokoties papīru blāķos.
Biržām piesisti dēļi:
„aizbraucot izdodam telpas.“

Bet ielās urdz satrakots nemiers,
un asi dzeļ gumijas runģas...

Novēršu acis,
nospiežu spīdošo pogu —
spogulī miglo un lāso
tvanīga Afrikas nakts.

Nēģeris izstaipa kaulus,
kaut kur pie Sambezi paveģas zvaigznēs,
pakasa sviedrains ādu
un ielien pie sievas.
Bet netīrā Transvalas krogā
baltais lielās ar zeltu,
ko ieguvīs, nosizdams biedru,
kāri sūc viski
un aiziet ar nēģeģa meitu...

Tad —
spilģta zibeģa strēle...
Brīvības statuģa laistās.
Laistās tērauda celtnes,
fabrikas, ostas un doki;
lido miljoni auto,
un līdzģģi lakai spīd pleci.

Bet pūģos skrandaiģi lien.
Izpleš miglainās acis,
saģģaudģ kaulainās rokas,
izkliedz lāstu par celtnēm,
milģardu nullēm un auto,
un elsdami gaida nāģi —
ģaunās pasaules nāģi.

Mazs spogulis zvīģo...
Greģnums mainās un bads.
Lielģabalstobģi un ģāģes.
Mērķaģu bari un robots.
Kinodģvas un cilpa —
Amerika.

Mazs spogulis zvīlo.
Stundenis rītam sit četri.
Atmostas Azija.
Peķinā, Kantonā, Nankinā,
debessdēlu lielimperijā,
suņiem līdzī ložmetējs rej,
zobeni kapā puskailas galvas...

Gribas muguru atlaist,
atelst pēc nakts ainu murgiem un mokām,
bet —
pretī mazs spogulis zvīlo.

Kamdēļ es nevaru kauties kā citi,
kādēļ es nespēju aizbraukt ar auto,
kamdēļ man mīļā nav Transvalas krogā
un kāpēc es neesmu nēģer's?

Kādēļ man vajag šī krāma,
miegu kas norauj pusnaktij
un kuŗā nava un nebūs
nekā no manis?

Kāpēc man pasauli vajag
un zvēra ar cilvēka seju,
kas, apēdot citus un sevi,
pakalpo dieviem?

Tad —
pakampju cirvi,
ar kuŗu gadu nav skaldīta malka,
smagi paceļu gurdenās rokas,
un
džinkstēdams saplīst stikls.

DRAUGI

1.

Kad kājas mazas vēl un tāda pati sirds,
Un vējš, kas matus jauc, to prieku klieudz, kas krūtīs,
Ik katra sveša seja mums kā blāzma mirdz,
Kā atspulgs brīnišķīgs no saules zilās rūtīs.

Šais sejās vērties dzen kāds savāds noreibums,
Kā visas asinis tām pēkšņi pretī skrietu;
No viņām saule zied un mēļais debess jums,
Un liekas: mūžīgi mēs viņam līdzī ietu.

Šo seju mīļums silts ir mazs un savāds dārzs,
Kur ļaunumpuķu nav, tik vieglas draugu sveikas.
Bet kad tam vārti lūzt un svešs stāv pretī ārs,
Skan pirmo draugu balsis ilgi līdz kā teika.

2.

Tad acīm citām jau mēs sejās veļamies
Un ilgi meklējam, kam atvērt sirdi savu
Kā mazu altāri, kur svešas rokas lies,
Varbūt, pa pilienam mums mīlas kvēlo lavu.

Un alkās degdami vēl kaisli lūdzam draugu,
Lai viņa roka maigā mīlu neatrauj,
Kaut tikai mirkli vēl, pa sīku pirkstu spraugu,
Ļauj vērties debesīs, kur dzīves laime strauj.

Bet reizi asmens ļauns līdz dzīlei pāršķeļ sirdi,
Un satumst debesis, un altārs tumši kūp;
Ik kaislā čukstienā kā čūskas viltu dzirdi,
Un vienai draudzībai kā mālam jāsadrūp.

3.

Tu ilgi skumjas dzeļ un vairies svešu smīna,
Un tikai melnās sienas naktīs elsas dzird.
Tad viss ir jāaizlej ar pirmās rūgtmes vīnu
Un draugi jāmeklē, kur dzīves troksnis vird.

Pa visiem ceļiem ej, un dienu, nakti vēro,
Kam sirdi klēpī likt, kam tikai roku dot;
Vai ticēt meitenei, kas viena durvīs sēro,
Vai prom no mīlas bēgt, to atkal atrodot?

Tu ej, un draugu pulks ap tevi viegli virmo
Kā baltu pārslu spiets, ko putens gaisā sviež,
Bet mīla nenāk līdz, un velti draugu pirmo
Tu glabā atmiņā... Tik asmens griež un griež.

4.

Pār dienām pelēkām klāj skumju pūces sūnu,
Un ķērpjiem aizaug ceļš uz sirdīm svešajām.
Kā teiku klausies tu, kā senu laiku rūnu,
Pa skumjiem vakariem ko mīļu atskanam.

Bet visas dziesmas tās, ko draugu dzīrēs dzirdi,
Un visas sejas tās, kas līksmas pretī gail,
Kā ļauni zirnekļi tev tukšu izsūc sirdi,
Un mājup velkoties no katras ēnas bail.

Ir draugs tik aka vien, nekad kur nerast veldzes,
Kur tumšam dziļumam likts pāri skanošs vāks.
Un klusām jāiziet tev, pilnam rūgtas smeldzes,
Šo gaŗo gājumu, ko jaunu neatsāks.

5.

Tad paliec viens un svešs. Ap tevi staro sejas.
Tu viņām smaidi vēl. Tās atsmaida tev pret'.
Un gurdi aizej prom, kā šķīrās skumjš no dzejas,
Kas vieglas dzirksteles tik dūmu vālos met.

Tās sirdis, visu dod kas neprasot no tevis,
Tās rokas mīlošās, kas gaida mirkli glauzt, —
Ir tikai sapņojums, ko vakarvēlums devis,
Kā paiju pēdējo ko vajag pušu lauzt.

Tad atris vieglums viss. Tu atkal smejiem klusi,
Kaut aukstums stindzinošs tev lūpas ledū kaļ.
Tai sirdij, mīlējot kas mīlas piekususi,
Vairs nebūs jāaiziet šo ceļu atpakaļ.

AIZGĀJĒJS

Tu iesi, nakts kad gulsies rūtīs
Un sejā tumšas ēnas slīgs.
Būs nakts vistumšākā tev krūtīs
Un ceļā gājiens bezgalīgs.

Nekā tev neņemot līdz no mājas.
Ne atmiņpūkas vieglākās.
Tik ceļa smilts lai glāsta kājas
Un pāri klusums šūpojas.

Tu iesi, lai vairs nepārnāktu
Šai zemē, kur tik sāpes vien,
Un liekas: ļaunumcūskas šņāktu
Ar vējiem līdz dienudien.

Tu aiziesi ar tumsu visu,
Lai reiz, varbūt, vēl kļūtu gaišs,
Kad jaunu spožas dienas risu
Vērs pretī lielais gaismotājs.

Kam lai mēs kādreiz prasām: kādēļ šo dzīvi tā mīlam,
Kādēļ mēs, dzerdami prieku, skumju akmeņus nesam?
Esībai, zvaigznes kas glabā cauri mūžībai zviļai,
Mēs tikai spīduļi mazi kā īsa vasara esam.

MIERS

Tāds savāds vakars bij: pār klaju putekļainu,
Kur ilgi dūcis bij skumjš nāves bišu spiets,
Ar rēnu mirdzumu, caur zilgmi mākoņainu,
Kā nekad neredzēts bij plaucis oranžs riets.
Un streles dzeltenas, kā pusnakts lietus lija
Pār zemi tvīkušo, kas nakti sagaidīja.

Bet klus'mā dīvainā, kas sirdīs bij un laukā,
Tik smagi gūlusies, kā zils un smacīgs tvans,
Ak, — kādas savādas un jaunas dienas plauka —
Kā pēkšņās gaviļēs dobjs ieskanēja zvans.
Un sirdis gurušās kā palu upes skrēja,
Ar zvana dimdieniem, kur rieti atmirdzēja.

Miers, ilgi gaidīts miers! Kāds nejausts reibums spēji
Kā putniem lika celties spārnos dvēselēm,
Un šalca klajums viss, ka mostos rudens vēji,
Un brāztu pretī tālām, svešām pasaulēm.
Un slēdzās lūgšanā simtstūkstošs vārgas rokas,
Kur skumji Daugavas, vai Mamas straumes lokās.

Vēl liecas karogi un baigi salūts dima
Tiem biedriem zudušiem, kas nepārnāks nekad.
Bet sāpes gruzdošās, kas gadiem smeldza, rima,
Un zuda kaņotāji klusos laukos tad.
Lai vagas uzartu no jauna smailais lemess,
Kas rudas rūsas klāts sen ilgojās pēc zemes.

Un sēklas uzdīga un vējos šalca druvas,
Bij atkal meitenēm un dziesmām vakars pilns,
Un zilās debesis tik skaidrotas un tuvas,
Ka likās: sauli nestu klusas līksmes vilns.
Tik naktīs urdza vēl kāds savāds nemiers krūtīs
Un melni putni sitās tumšo logu rūtīs.

Ak, — gaišā dzīvība un dzīves prieka alkas —
Kas sīku liesmu deg un nedrīkst pārāk kaist,
Tas sirdī jāglabā kā klusa meža šalkas,
Lai dzīves burvība kā migla neizgaist.
Lai nemiers neuzplēš reiz vāti čūlojošu
Un mieru nesalauž ar akmens roku drošu.

Kas mieru glabāt spēj? Guļ laukos klusmas elpa,
Bet smagi pilsētas diennakti elš un elš,
Un izsēj putekļus un indi šaurā telpā,
Pēc dienas noslēdzās kur kaņotāja ceļš.
Un tikai sapnī vēl tas kādreiz sadzird skumu
Kā zvana dimdienu pret rieta atmirdzumu.

Bet dienas kūst un kūst... Viss kauju nemiers ceļas
No klajiem klusušiem, kur ēno krustu mežs,
Un senas rētas sūrst un plaukst kā puķes mīļas,
Un cilvēks cilvēkam top mirklī pēkšņi svešs;
Lai nestu rūgtumu kā dārgu miera balvu
Un savu dzīvību, kā sliktas šķiras alvu.

Un liekas viss tik tāļš kā senu dienu teika,
Ar dienām dzisušām kas tikko saista vēl,
Un brīžiem skumji tiek, ka vēl šī miesa sveika,
Ka gadus zaudētos tai it kā nav vairs žēl.
Viss kļūvis vienmērīgs, tik parasts, bāls un gludens,
It kā bez vasaras, blāvs miglā tinies rudens.

Kur mieru meklēt iet? To lielo, balto mirkli,
Kas kādreiz nolaidās kā putnis dvēselē?
Kāds asi pārlauzis ir skumjās dzīves irkli,
Un citu neatrast nekur vairs pasaulē.
Tik reizēm sapnī vēl kā tālas zvana šķindas
Kas klusi ieskanās... un dzeltē kapu rindas...

KAPS ZEM TRIUMFA ARKAS

Deg dzeltens saules disks un tumši sārtos ciļņos
Pauž granīts pasaulei, kā sirdis kaisa tiem,
Kas naktīs izzuda kā zili melnos viļņos,
Ar bangu rībieniem pie pulkiem mirušiem.

Bet silts un glāstošs stars pār ciļņiem slīd uz leju
Kur ziedu vijumos bāl marmorskaujā kaps,
Kas slēdzis teiksmainu un nezināmu seju,
Kas dienās skrejošās par leģendu reiz taps.

Varbūt reiz sapņodams viņš vērās zilā dzīlē
Un brūnās kames kā zvani dūca tad,
Un skrēja sirds pie tas, kas viņu viņ un mīlē,
Bet gala skrējienam šim nebij it nekad.

Varbūt viņš joņoja pa snaudā mestiem klajiem
Un zaļais semafors bij laimes zvaigzne tam.
Varbūt, ka orkanā, prēt viņiem bezgalājiem,
Viņš spītēt mācījās un neticēt nekam.

Varbūt viņš dendijs bij, vai bohemiets no ielas...
Bet laiki trauksmainie to aizrāva kā vējš,
Un sāpes plosošas, kā naktī upes lielas
To viegli aiznesa, kur visas sveces dzēs...

Deg sarkans saules disks un tumši sārtos ciļņos
Pauž asins lāses vēl, kā sirdis kaisa tiem,
Kas naktīs izzuda kā zili melnos viņšos,
Ar bingu rībieniem pie pulkiem mirušiem.

ZVAIGŽŅU STRĒLNIEKI

Pār tīreli, lēni aiz gada kur gads
Grimst rūsošās dzeloņu drātis,
Vairs sardzē nav modrajo strēlnieku vads:
Un čūlo tik blindažu vātis.

Bet janvāra sniegi kad klajumus klāj
Un nakts ir tik savādi klusa,
No debesīm zvaigžņu strēlnieki jā, jāj,
Lai satrauktu tīreļa dusu.

Bet pēkšņi putenis pamali jauc
Un sniegpārslām cauri kvēl kāvi,
Un dīvainas balsis tīrelī sauc
Uz pēdējo cīņu ar nāvi.

Balts dvēseļu putenis ceļas un jūk,
Ar debesīm vīdamies aukā,
Un bailes pār sniegainiem klajumiem brūk
No zvaigžņu strēlniekiem laukā. —

Tik ausmā zils klusums pār kupenām krīt
Un krusti ceļ stingušas rokas.
Bet dzīlē pland zvaigžnotu mēteļu zīds,
Līdz aiznesot senciastas mokas.

PĒDĒJĀS ARDIEVAS MĀTEI

1.

Viss pēkšņi atviza kā spožā saulē balts
Un siltums nolija, tik maigs un samtains pāri,
Kad rokās glāstošās tu mani slēdzi vāri
Un dziļš un sudrabains tavs atskanēja alts.

Bij vaļā debesis un sirdī vēju šalts,
Un bites sanēja un skrēja zelta spāri,
Kad tevi skatīju kā mūžam Svēto Māri,
Ko Liela Meistara drošs izveidojis kalts.

Šo dzīvi ejot mums, tik aukainu un strauju,
Prom gadiem aiztekot, kā smiltis tek caur sauju,
Kāds savāds aureols ap tevi vijās zaigs.

Un tumšās pusnaktīs, kad sirdī dega moka,
Es jutu liecamies pār krūtīm tavas rokas,
Un vārds tavs skanēja tik mierinošs un maigs.

2.

Un nu vairs tevis nav... Vairs neatskanēs liegs
Vārds sirdi aijājošs no tavām lūpām miļām.
No gaismas žilbuma un krāsām pārāk zvīlām
Tev acis noslēdzis tumšs bezgalības miegs.

Pār šauru zemes māju pārslos ievu sniegs
Un skumjas izziedēs no acīm tumši biļām,
Kad sauju mitras smilts no tevis ņemšu ķīlām,
Un velti dvēsele pēc nespējamā kliegs.

Būs auksta, auksta nakts un sirds kā akmens krūtīs.
Un nesauks tāla liesma aizmiglotās rūtīs,
Tik klusums stindzinošs par skumju dziesmu tiks.

Bet gars tavs, atraisīts no sīkām zemes sāpēm,
Kā putnis augšup skries pa zeltmirdzošām kāpēm,
Kur pretī bezgalīgs spīd zilais Pacifiks.

3.

Tā zeme paņem mūs. Tā visam jāsakrīt.
Cik izdeg kaislību, cik alku un cik moku!
Te draugam sniedzam mēs ar mīļu smaīdu roku,
Te nāve roku žņaudz jau aukstos pirkstos rīt’.

Bet mūžam Sējējam lemts sēklas izkaisīt,
Lai dzietus dzītu tās pa visu zemes loku,
Līdz atnāk pļāvējs-Laiks un pārsedz tumšu togu,
Un acu atvari sāk klusām lāsēm līt.

Kad rūgtums izlijis un visas zemes bēdas,
Tik mīļas pēkšņi kļūst mums aizgājušo pēdas
Un viņu balsis skan kā bitēm dūcot lauks.

Tā tevi dzirdēšu es, māt, tu mūžam labā!
Un zemi mīlēšu, kas tavas miesas glabā,
No kuŗas pēdēj’s zieds i manam kapam plauks.

BIRUTAS SKUJENIECES PĒDĒJAIS BRAUCIENS

Acīs vēl zalgoja smaragdu rēnums.
Tikko kā teika bij skanējis Grīgs...
Vakara siltais un zvaigžņotais lēnums
Likās kā ziedi, aiz loga kas tvīkst.

Domās kā baloži lidoja dienas.
Atmiņu dzirkstelēs mirdzēja dārzs.
Tikai kāds skumjums, kas esībā sienas,
Klājās pār seju ka plīvuris vārs.

Traukta šī dzīve kā putenī baltā,
Mūžam kur pārslojši ziedi vai sniegs.
Kāpēc pēc trauksmes šīs, asās un saltās,
Neveŗas mierīgs un skaidrojošs prieks?

Izskan vēl pēdējās obojes vaidas.
Flauta ka gurdama lalinot dziest...
Alejas krēslā kāds savādi smaīda,
It kā tas atnācis būtu še ciest.

Stacija spoža tad... Tukšums un kaisme.
Dzeltenu spuldžu degts nemiers un tvans.
Sirdī tik grūtums tāds dīvains un baisma,
It kā ne svilpiens tur dūktu, bet zvans.

Vagona tumsā vēl gaviļē flautas,
Atsmaida Šūmanis, Berliozs, Lists.
Kāpēc tik vijoles, smeldzot kā strauti,
Asarām pārļotām viegli liek krist?

Garām skrien ņirbošu uguņu strēles,
Varbūt tur mīlē, un smejas, un cieš?
Rūgtums lien sirdīs kā gļotainas dēles,
Viegli līdz pēdējās cerības kliež?

Viegli... Bet pēkšņi lūzt vagona sienas...
Kliedziens kā harpija dvēseli plēš.
Sirds līdz pēdējam svilpienam skrienas,
Bet... kāda roka tad uguņus dzēš...

SKUMJU KAPSĒTĀ

Kad dienu vijumos prieks izplēn sīks un mazs,
Kā saules stars caur logu aizmiglotu,
Es klusi aizeju, kur skumju kapsētas
Pret dzīli krustus duŗ un baltu ziedu rotu.

No kapiem cerības tur atkal zilas plaukst
Un ilgas šūpojas kā sārtu dūmu vijas,
Un sirdī gurušā, kad dzīvē kļuvis aukst',
Plūst sēri dziedošas un siltas melōdijas.

Es dzirdu balsis tās, kas rimušas tik sen.
Man acis atsmaida kas dzērušas reiz mīlu.
Un zemes noreibums pa stiebriem sulu dzen
Pret saules krēslu, starošu un zvīļu.

Es redzu bijušo — kā baltas pārslas krīt
Tur rūgtums viss un mīla, prieks un sāpes,
No zemes valganās lai zilgmē celtos rīt,
Caur miglu gaistošo, no jauna dzīves slāpes.

Es jūtu mirušo — kaut kas ir nolikts nost,
Kaut kas šē paglabāts kā dārgums ceļam tālam,
Līdz atgūts atpakaļ liek kluso sirdi post
Tai dzīvei pamestai, kas likas salnā bālam.

Tad zinu — zaudētais nekad vairs nespēs zust,
Un dienās gaisušais caur mani tālāk pludo.
Un skumju kapsētā balts ziedu roku krusts
Kā sapnī noliecās pār zāli zaļi rudo.

REDZĒJUMI

1.

Ir naktis murgainas, kad kāpj no zemes baigi,
Ar tumšu dunoņu, kads kauju nemiers sens,
Un acīs ugunsgrēki pēkšņi liesmo zaigi,
Un rūtis zilganās klāj blāvums tumšdzeltens.

Šalc ausīs savāds vējš, kaist asinsdegā vaigi,
Vairs telpā gaisa nav, spiež krūtis lietuvens.
Un lūpas klusi lūdz, lai kāda roka maigi
No pieres ledainās prom murgu ainas dzen.

Bet viņas aug kā kalns, un virpuļo kā aukā.
Kāds savāds putens griežas klusmas pilnā laukā
Un visu apvārsni kā asins miglā jauc.

Dūc smeldzot vijole Sen-Sansa nāves deju
Un vēju šalkoņai dzird cauri baigu skreju,
It kā tur kauli krītot dobji dun un kladz.

2.

Un atkal redzu es: zib klajos durkļu rindas,
Un druvās granātas ar kviešiem dzelzi jauc.
Kā rokas salauztas stāv baigi aku vindas,
Un suņi izbaduši māju pelnos kauc.

Pār zemi ziedošo brāž Marta zirgu šķindas,
Šķeļ melni tēraudputni debesus un jauc,
Un smaršo iperīts, un plok pēc rindas rinda
Tām spožām armijām, kas jaunu dzīvi sauc.

Un zeme rudi melna kļūst kā purva rāva.
Peld miglā dzeltenā vēl saule, tumši blāva,
Bet naktīs zvaigznes neredz mirdzam debesīs.

Kūp klajums izdedzis un tukšs, un lēni garo
Tik upes milzīgas, kad diena novakaro,
It kā tām aiziet tiktos prom no zemes šīs.

3.

Tad cilvēks izbiedēts kā kurmis izlien klajā
No kādas pazemes, kur ilgi smacis tas,
Un klusā izbrīnā un bijāšanas stājā
Pret drupām milzīgām tam galva noliecas.

Bet pēkšņi satraukts viss, kā meža zvērs, ko vajā,
Ar rokām trīcošām viņš zemē ierokas,
Lai asnu pēdējo vēl, nāves druvā šajā,
Kā svētu dārgumu spēj mirkli glabāt tās. —

Tad atkal gadi ris... Plēš delnas zemes krūtīs.
Stāv cilvēks tumšs un smags, kā sveša ceļa jūtīs,
Un naktī ugunskurs tam spocīgs sejā blāv.

Kā skumja teika skan vēl senu audžu abalsis —
Sen-Sansa skumīgais un lēnais nāves valsis...
Kā mīkla bijušam un nākošam viņš stāv.

ZĪMNESIS

Reiz vienu zinās sirds: caur dienu gaŗo viju
Tik mirkļus īsināt likts sliežu pinums spoŗs,
Lai sirdi, pielietu ar svilpju melōdiju,
Kā putnu aiznestu nakts vilciens auļojoŗs.

Lai vieglāk dzīvi tā un pasauli sirds justu,
Par skumju saldāki lai izskanētu prieks.
Un svilpes saucošās, kas vienam mirklī klustu,
Lai citus aizrautu, kur nemiers sirdi trieks.

Skries zaļas vasaras un balti brāzmos palī,
Un zilās dienās zelts, un naktīs sudrabs līs.
Bet mūžam nemieram un ceļiem nebūs gala,
Un laimi dīvaino sirds kurti dzīs un dzīs.

Tik mūžam klusējošs un viens, un sūnains arī,
Ar aukstu vienalgu, kad gaŗām auļo viss,
Ne ziemu ilgodams, ne alkdams pavasari,
Stieps roku mierīgu pret dzīli zīmnesis.

BALTAIS MIERS

Tu meklē vienumēr, pa kuŗu ceļu iet,
Kam aizdegt naktī savas prieka sveces,
Un durvis, vērušās, kas nekritīs vairs ciet,
No kuŗām gaisma līs un mūžam mīļums tecēs.

Kur līs pār tevi silts un vējains maijs,
Un sirdī uzziedēs kā puķes senas dienas,
Un skanēs dziesmu pilns un smaršains gaiss
No dvēs'les brīnišķās, kas būs tev mūžos viena.

Bet nav to durvju, roku nav nekur
Kas gaida gājēju pa nakti baigu,
Un tikai sniegs un zilas ēnas tur'
Par viņu mesi brīnišķu un maigu.

Un pārslu reibonī kad aizsnieg mūžs un viss,
Ar dienām turējis kas tevi ir kā lapu, —
Tu līdzī lidinies kā samtains puteklis
Pār savu bērnu dienu balto kapu.

Un baltais miers gulst sirdī silts kā tvaiks,
Un sapņu nevajag vairs, kas šai ceļā vīla, —
Pār tevi snieg balts skumjo ziedu laiks,
Un zilā debess skan kā baltās mātes mīla.

SAPNIS PAR AUGSTUMIEM

Nakts.

Tumsas samtainās plīvas kā sikspārņa spārni skaņ seju.
Aukstas un retas lāses no augstumiem pārslo uz leju.
Klusums pārlejas pleciem kā blāva un kaistoša alva,
Un tikai smaga un kvēla, dienrisā gurusi galva,
Nogrimst spožā un smagā, baigi dīvainā sapnī —
Sapnī par augstumiem.

Zeme ir pilna murgu, kā ķirbis puvušu sēklu.
Klajos gulošo elsas un gārdzoša elpa sīc.
Bet pār ielejām kalni izslej mirdzošas galvas,
Turot kā zeravu spārnus klusuma samtainās balvas.

Augstumi zili un nakts. Viz Piena Ceļš sudraba mirgā.
Zvaigžņu strēlnieks trauc dzīlē baltā un spārnotā zirgā.
Kāpec zem manis vēl zeme svaidās, tik pilna baiļu,
Cilvēka dvēseli turot dzelzskaujās tik mazu un kailu?

Augstumi plešas kā jūra, viļņo, rauj bezgalē platā.
Nabagā zeme zem manis skrandas kā krēpes krata.
Nabagā zeme, kur cilvēks piesiets kā sargsunis cieti,—
Kur lai zemumā tādā tālāk vēl varētu ieti!

Tomēr, šo puvušo zemi, kas nesusi cilvēku audzes,
Jānes mums uzliktu plecos — vai nospiedīs tā, vai saudzēs.
Un tikai īsmirkļa sapnis viegli tai pacelt spēj pāri —
Sapnis par augstumiem.

SKAIDRĪBU MEKLĒJOT

Tā kā es būtībā rakņājos,
Lielumu alkstot, ne slavu,
Tā caur sirdi mans ceļš reizi ies,
Atrast skaidrību savu.

Dzīves šaurums kad atraisīts nost
Kaut kur plēnēs un gaisīs,
Varbūt skumjas vēl uzbruks kā posts
Un savus plīvurus raisīs.

Bet ar sauli, kas sirdī man līs,
Viens es iziešu klajā,
Zeme kur zaļošus dzietus dzīs
Spoža un plaukstoša maijā.

Zeme būs mana un klajums, un zils
Loks pāri ceļam pret kalnu,
Un no vasaras rokas man sils,
Dzīvi kas nesa kā salnu.

Un es zināšu, kāpēc mans prieks
Skanējis nava kā dziesma;
Kāpēc man birušas dienas kā sniegs,
Degt kas spēja kā liesma.

Lielumu to, kas visumu nes,
Mazu tad ieslēgšu sirdī,
Lai kā daļa no visuma es
Sevī mūžību dzirdu.

Dzīve ir ziedošas ilgas.
Mīla — sapņu pilns prieks.
Rozes kad novīst, zied smilgas, —
Puteņo sapņi kā sniegs.

KAD VAKARS...

Kad vakars, sēdu es kā koks
Pie grāmatgalda veca.
Beŗ skumjas lampas zaļais loks
Kā skujas man pār plecu.

Čaukst pirkstos lapu dzeltējums,
Blāv foliantu rindas.
Un liekas: nakts šī visa skums
Kā kapu zvana šķindas.

Tik sirdī asa smeldze līst,
Un acīs miglo rasa:
Tā astra vāzē nesavīst
Kā sirds, — bet kas to prasa.

No naktīm, kuŗām aizbēg miegs,
Nav miera rindās melnās,
Un lēni izgruzd mirkļu prieks
Kā ogle aukstās delnās.

Cik sakrāts ir pa gadiem šiem,
Pa naktīm dziļi klusām!
Cik ticēts mīļiem mirušiem,
Ko lapas vēstī dusam!

Un nabagaks kā Fausts, un viens,
Es spuldze veŗos ilgi, —
Kā vieglas pūkas stundas skrien
Un zūd aiz loga zilga.

Un dzirdu es, kā ārā vējš
Dzen sētās smilšu vālus,
Un smagi elsdams kokus plēš
Un mākoņēnas tālas.

Un gribas līdzi vējam bēgt
No naktīm un no dienas,
Kur dzīvi nespētu vairs slēgt
Kā akā šauras sienas.

Un roka lēni durvis veŗ
Vēl lampā sabirst skumjas...
Tad tumšu valgmi lūpas dzeŗ,
Un pāri mākons jumjas.

KLUSUMS

Bulvāra liepās tāds klusums,
ka kāds tur ievilcis miegu.
Sudraba mirgas met mēness
un bārsta pa ielām kā sniegu.
Jumti zvīļaini viz,
glabājot tūkstošu dusu.
Naktssargs snauž klusi.

Kāpēc tik klusums nav sirdī,
gaišs kā šī nakts un zvaigznes,
Un kāds ar nežēlas roku
mieru kā pūku prom aiznes?
Kāpēc šai vientuļā naktī,
klusums kad liepās sēj miegu,
Pāri man bārsta kāds aukstu
mēneša mirgu kā sniegu?

RUDENĪ

1.

Rudens. Oranža rudens.
Alejas pilnas ir lapu.
Ceļš tik duļķains un gludens,
Ka klupdams kāds bridis uz kapu.

Spuldzēs tāds nāvējošs grīnums
Kā Lūciferacīm peklē,
It kā tām liels būtu brīnums, —
Ko naktī te tādā kāds meklē.

Smagi vējš mākoņu plostus
Gaina, kur spocīgs viz mēness,
Un koki lauž rokas kā postā,
Aizmetot vasaras plēnes.

Rudens. Oranža rudens.
Vītums ar vīraku asu.
Sakņupis ceļos, kur ūdens,
Vītols beņ sudraba rasu.

2.

Ak, — mīlēt rudeni, ir — mīlēt dzīvi visu,
Jo īsā vasara tik mirkli sirdi trauc,
Bet rudens dzeltenums, ar lapu spējo risu,
Liek vienmēr kāri alkt to, kas uz dzīvi sauc.

Un mīlēt rudeni ir — saprast sevi pašu;
Jo rudens skumjums kluss ir dziļāks nekā prieks.
Prieks pēkšņi sirdī rimst, kad traucis brāzmu ašu,
Bet skumjas nedzīs, līdz visu apsegs sniegs.

SĪKI AKORDI

Kā sīkām lapām raisās mazas lāses
Un zālei iztvīkušai veldzi sniedz,
Tā sīki vārdi spēj būt sirdīm rasa,
Ja tiem, ko mīlam, viņus neaizliedz.

*

Tā sirds, kas mīl un pārāk skaļi teic
To saulei, vējam, cilvēkiem un lapām, —
Ne citu ļaunums to, bet pašas skaļums veic
Un viegli aizvērties liek īsās mīlas kapam.
Jo mīla, sirdīs dedzot kaisles svelmes,
Grib tomēr klusa būt kā nakts un dzelmes.

LŪDZOŠĀ STĪGA

Lūdzoša stīga savādi trīc,
Smeldzosi, kaisli un gaŗi,
Un tāda smeldze sirdī līst līdz...
Kā gan to atvairīt vari?

Dzirdi, ka pumpuri piebriest un plaukst.
Aizlaižas kameņu spieti...
Dzirdi, ka lapu lēveņi čaukst,
Šalcot rudeņa lietum.

Jūti, ka putina ābeļu sniegs,
Ceriņos rieti dedz liesmas;
Ķiršu brūns meiteņu sejās zied prieks,
Un no lūpām skrien dziesmas.

Lūdzošā stīga, kas savādi trīc
Ziedos un puteņos baltos —
Dzīve ir, kuņai mums jāizskan līdz
Simtureiz līksmē un maldos.

Jāizskan līdzī... jo skanēt — tāds prieks
Lemts tiem, kam dzīvību devis
Pasauļu mūžīgais valdinieks,
Skanot lai izteic tie sevi.

VĀRDI

Ir vārdi tik gaiši kā kaijas
Ar saulstaros vizošiem spārniem,
Un viegli kā samta pajas,
Ko bērni no ciema pārnes.

Un vārdi ir asmeņi smaili,
Kas sirdīs kā dzirksteles cērtas:
Ceļ vārdi un izposta daili,
Un rūgtumu atstāj un rētas.

Tie mīļie, ja šalkdami nestu
Kā vēji mūs pasaulei cauri,
Un sargājot spārngalus plestu
Pār dienām, kad skumji un šauri, —

Mēs izbēgtu dzelošo kaismes,
Kas izsmieklu svaida un draudus.
Ar kaijām skrietu pret gaismu
Un smaidītu, sirdī ja raudas.

Bet nespējam atvairīt vienus,
Kā nevaram izbēgt sevpašus,
Un mīlu un naidu ikdienas
Līdz' jānes, kur dzīve rauj aša.

AIZLAUZTS ZARS

Zars vēja aizlauzts gaisā trīs
Un gurdi lejup sveņas,
Vīst lapu zaļais vēdeklis
Kā skumjā naktī ceras.

Brāž kokā zemes sulu šalts
Un strāvo lapu kroņos,
Tik vienīgs zars, drīz sauss un balts,
Tiks aiznests vēju joņos.

Tā viegli sirdi aizlauž laiks,
Kad nav, kas to vairs tura,
Un liekas: sauc kāds soģis baigs
No dzīves ugunskura.

Un tumšas visas dienas šķiet,
Un nava veldzes laukā.
Tik kaut kāds sīkstums tura ciet',
Kā zaru kokam aukā.

Ak, — sirds ir sīkstāka kā zars
Un aizlauzta vēl smejas:
Kas zin — varbūt vēl skrien kāds stars
Un laužtais augšup slejas!

VAKARĀ

Pie manis ienāca vakars. Sarkana atblāzma dzisa.
No kaktiem izlīda ēnas un runājās klusi ar sirdi.
Gribēju raudāt un kliegt, jo sirdī man gruzdēja sāpes,
Bet arī sāpēm tīk miers, nogurums krēslains un dusa.

Pie manis ienāca vakars. Bij tā, it kā aizplūstu upe
Dzelteniem krastiem cauri un aiznestu laivas līdz,—
Ziedošu mirkļu laivas skumju pielietā naktī,
No kuņas tik atmiņas atnāk, lai sērpilnas varētu dzist.

Pie manis ienāca vakars. Es biju kā koks bez augļu.
Nekā man vairs nebija sirdī, ko citiem es varētu dot.
Un rokas bij tukšas, kā tveicē bez ūdens ir tuksneša akas,
Un acu avotos sēri tik zvīloja izdegošs riets.

Un vakarā lūdzos es vienu: lai sirdī nav žēlu, ka aiziet
Gar logu dienas kā putni, ko zeme brīnišķā sauc.
Lai vakarā izzied šī dzīve, kas bija tik skrejoši asa,
Un atsmaršas dīvaini vieglas tik naktī lai pāri vēl tvan.

MŪKS

Viņš ilgi klīda sapņu vilts
Par kādu zemi skaistu,
Kur sirdīs mūžam tvīkums silts,
It kā tās smaršās gaistu.

Un sievu mīlu dzēra kārs,
Kā vīnu sīkām guldzēm,
Bet liepas nekļuva tam dārzs
Zem dzeltenīgām spuldzēm.

Un saules nebij tās nekur,
Kas mieru izlej rēnu.
Un citus mīlēdams viņš tur
Viens gāja ka pa ēnu.

Un skumju plūdums sirdī ass
Tās dzīves lika dzīties,
Kur pēdēj's prieks ir skaists, bet mazs, —
No prieka atsacīties.

Vai mūks tā savā cellē rimst,
Rožkroni-sirdi rokās?
Vai jaunas zemes sapņi dzimst
Tam, klonu daudzot mokās?

Viņš dzīvei skaidrākai par šo
Grib atdot sevi visu,
Bet sirdi — lapu kaistošo —
Tik nes pret dienas dzisu.

VĒL NĀKSI TU...

Vēl nāksi tu, kad vakars grims uz dusu
Un zilu ēnu piebērts ņirbēs sniegs.
Bet sirds kā lapa netrīsēs vairs klusu
Un tavā atsveicē vairs viņai nešalks prieks.

Būs klusums zils un baltā sniega mirgā
Kāds sapnis nesapņots, ko nezin it neviens,
Kā brīnums pacelsies pret dzīlēm vēja zirgā,
Bet sirdi gurušo slēgs sevī ciešāk pliens.

Un naktī dīvainā tev liksies skanam zvani
Un šalcam vijoles, un dārdam džess.
Varbūt tad dzirdēsi tu atkal smejam mani,
Bet dejā nevadīšu tevi es.

Varbūt ka putns es tevīm skriešu pāri,
Kas reizi dziedājis uz mājām skrien.
Varbūt kā ēna tikai skāršu vāri
Vēl baltos ceļos tavas pēdas vien.

Tad saule nāks un zemes sulas briedīs,
Un melnie stiebri zaļus dzietus dzīs,
Un baltas puķes siltas smaršas sviedīs,
Bet sirds, ko mīlējusi, nepazīs.

KĀPĒC?

Lietus kad logā skumīgi sijā,
Dzēšot saules zeltainās krāsas,
Liekas, ka dienas dzīvības vijā
Ir tikai skumjas un smeldzošas lāses.

Smeldzošas lāses, kas dvēselē krājas;
Krājas — līdz pielīst tā pilna līdz malām —
Un tu vairs nezini kur bij tev mājas,
Nezini, kāpēc tev jāiet līdz galam.

Kāpēc tev jāiet kā nodzītam zirgam,
Krūtīs ar sirdi kā sūrstošu rētu,
Cauri pasaules kliecējam tirgum,
Līdznesot sāpes kā biķeri svētu?

Kāpēc tev jādeg kā maldošai liesmai
Izkaisot dzirkstis, ko citi sauc mīlu,
Dzīvei ja vērtība tikai kā dziesmai,
Naktī kas izdziest skumja un zvīļa?

MĀCĪTĀJA

Nekad es nezinu: cik labam vajag kļūt,
Kam tikai roku dot, un kam var atdot sirdi.
Un mūžam pārmetums, ka tam tā nolemts būt,
No dienām mieru zog un tumšās naktīs tirdī.

Bet atnāc tu — mazs gaišums dienās šais —
Kā atstars spulgs no nebeidzamās gaismas,
Un manī viss no tevis paliek gaišs
Un ceļi balti kļūst, un sirds bez baismas.

Tev mācīt neapnīk, kas mīla ir un prieks,
Kā smaidot noiet var šīs īsās dzīves dienas,
Līdz viegli sakritis būs matos pēdēj's sniegs,
Un noslēgs gājumu šo šauras zemes sienas.

Tev mācīt neapnīk, — tu, lielā, gaišā sirds!
Vai kādreiz izsīkt var tas spēks, kas tevī krājās?
Kā sīkās lāsēs spoži lielā saule mirdz,
Tā tevī labais zied un miers uz ceļa stājas.

Un tomēr pašai nav tev ļauts vairs miera brīd's,
Kad vienai velkas nakts un krūtīs elsas dzirdi, —
Kas citus mācīdams, to vainām cietis līdz,
Kā ogli gruzdošu slēpj krūtīs paša sirdi.

MĪLĒT...

Zēns ja vēl būtu, bez rūgtuma sirdī,
Domas pie meitenēm viegli kam skrien:
Svilpodams ietu, lai tu mani dzirdi
Zem sava loga kā dūju arvien.

Cepuri uzlicis šķībi kā sēni
Smietos es acīs, kur ceriņi zied,
Šūpodams ķermeni viegli un lēni
It kā kuģis, no doka kas iet.

Meitenēm biklām, kas aizbēg kā stirnas,
Spētu līdz vakaram nopakaļ skriet.
Vārdus es maltu, kā graudus maļ dzirnas,
Ja tik uz mirkli tās saķertu ciet'.

Mīlētu meitenes vingras kā kaijas,
Viļņainās krūtīs kam nesedz vēl zīds.
Rokas kas apvij ap kaklu kā paijas
Un kā reibušas aiziet mums līdz.

Mīlētu tās, kuņģam asiņu brāzma
Sirdī kā palu vējš svelmaini dzied,
Kuņģam no skūpstā deg seja kā blāzma,
Skūpstā kas nāvi un dzīvību ģied.

Mīlēdams meiteni, dvēseli savu
Izkliegtu ielām kā tramvaja zvans,
Laimīgs, ka naktssargs ir redzējis skavas,
Kuņģās mūs sakļāvis vasaras tvans.

Mīlētu, ja — ja bez rūgtuma sirdī
Būtu vēl zēns es, kas neguris skrien.
Svilpodams ietu, lai tu mani dzirdi
Zem sava loga kā dūju arvien.

GADI

Kā melnas dzirnas gadi dzīves maļ
Un skrien kā jūrā strauji vilns aiz viļņa.
Tik pielīst dvēsele, kā puķe, šaubu pilna,
Ko vienmēr zemāk skumju ēnas liec.

Mēs skrienam līdz kā smiltis, dzen ko vējš.
Nekas nav atgriežams, lai cik tas skaists reiz bijis.
Ik mirklis, aiziedams, ir sevi piepildījis,
Un mūžībā gaišs zeravs sardzi tur.'

MAZAS ATZIŅAS

1.

Tā diena, rietam līdz kas logā dziest
Un novīst astru dzeltenīgās skarās,
Tik tāpēc liek tev klusam būt un ciest,
Ka atsaukt bijušo tev nav vairs varas.

Bet nakts, kas aukstu skumju krusu ber
Un vēdekli klāj sejai pāri platu,
Tik tāpēc plakstus cieši kopā ver,
Lai tu par to, kas dzisis, neraudātu.

2.

Tas prieks, kas īsu mirkli sirdi trauc,
Lai ilgi vējaina tā skrien un auļo,
Kas vakar bijušo līdz dzīlem jauc,
Tas dienām gaŗām visu dzīvi sauļo.

Jo prieks ir mazs, bet lielāks alku mērs,
Kas meklēt dzen to vienmēr visos ceļos.
Un mīlas vārds, kas atcerē skan sērs,
Par teiksmu kļūst, no kā sirds spēkus smeļas.

3.

Pa zelta tiltu baltā dzīve iet.
Pa tiltu mirdzošu no spožas rasas.
Stāj cilvēks brīnumā, veŗ acis ciet —
Vaj pāri iet? — vēl paša sirdij prasa.

Kad acis plešas — gaišuma vairs nav.
Tilts smagi šūpojas, kā kopā grūtu.
Un viens pie gribētā baiļš cilvēks stāv:
Ja gājis tad — kāds gaišums manī būtu!

4.

Ik katris pametums ir reizē guvums mazs.
Un katra sāpe — žēlsirdības sliekšnis.
Ja viņus nebēgot, starp viņiem šūpojas
It visas dienas tavas — dzīvi sniegsi.

To dzīvi lielāko, kas celties liek un krist,
Un visu pazaudēt, lai atrast spētu sevi;
Jo atgūt vari tik — kad dzīve taisās dzist —
Ko tu no dvēseles reiz savas citiem devis.

5.

Tā katra vērtība reiz otru ceļ vai dzēš
Un ļauj mums alkt to nebeidzamas maiņas.
Mīl acis ziedu, rokas viņu plēš,
Un sirds ko alkst, prāts viegli projām gaina.

Un tomēr ja grib vienmēr vairāk vēl,
Lai izskan dzīve, plūstoša kā dziesma.
Tik brīdi mazu vasara mums kvēl,
Un tad nāk nakts un kāds dzēš sveces liesmu.

Klaji ir zili un debesis zelta,
Vidū nemiers un trauksme, un vējš.

DOMAS

Putni,
vējā lidoši putni,
kuņiem nekad nava diezgan
skrējiena alku;
augļi dzeltenās vāzēs,
suloti, brūni kā asinis;
puķu dīvainā smarša
vakaros,
kas reibina vairāk kā zeme, —
tās — domas, — dīvainas planētas mazās,
mūžam kas orbitas savas meklē,
un meklējot atrod laimi.
Jo domāt —
lielākā laime.

RUDENS DIENA

Tumšs padebesis cauru dienu lija
Svinsmagam lāsēm kļavās sarkanās,
Un sirds kā kļava pielijusi bija
Tās rudens smeldzes skumji savādās.

Ne smeldzes tās, ko tukšos klajos mana,
Kad vītums naktīm cauri skumji tvan,
Bet tās, ko līdzī atnes klusēšana,
Kad tikai paša elsas vienas skan.

Bet vakarvējš pār skumjām kļavām trauca,
Līdz tumšais padebess bij pušu šķelts.
Kāds viegli sātumu ar zilgmi jauca, —
Bij rietos mākons balts, aiz viņa zelts.

Un pēkšņi sarkanums no kļavām laukā,
Un zelts no vakarsaules, spožs un gaišs,
Man sirdī salija kā maija plaukā
Viss zaļās zemes daiļums mūžīgais.

PRET NEZINĀMU RĪTU

Caur nakti ceļš pret nezināmu rītu
Pa tukšiem, izpostītiem klajiem ved,
Kur rūpes iet ar melnu sievu svītu,
Kam dienas šīs uz mūžu jāapbed.

Ved naktī ceļš pret nezināmu rītu,
Kam, varbūt, cīrulis vairs nespurgs pret',
Un jauna neplauks sirds, to jaužot sagaidītu,
Un dienām apraktām rīts līdz būs jāaizmet.

Un tomēr jāiet, jāiet ir bez stājas,
Un jāmeklē kāds samērs jauns un cits
Tai svešai rītdienai, kur būs nu jāceļ mājas
Un zemei nezināmai dzīvi jāuztic.

Šo nakti jāizbrien kā dūkstīm pilnu lauku,
Viss rūgtums sakrātais un mīlums jāaizmet.
Lai nav pat žēlu vairs un var kā tukšu trauku
Nest rītam nezināmam atkal sirdi pret'.

SAULES ATGRIEŠANĀS

Logā, zils kam auts bij pārvilkts vāri,
Pēkšņi iekritis kāds savāds dzeltenums,
It kā baltiem klajiem būtu pāri
Izlējies spožs zelta mirdzējums.

Un tu raugies: augšā dzīles platas
Deg un kaist, un baltas straumes lej.
Kā pie tieva meičas zelta mata
Zvīļo saule pāri pasaulei.

Zvīļo saule, un kā auzu skaras
Sarmas ziedi staru pļauti plok.
Kaist no gaismas brīnišķīgas varas
Sirds un ziemā apledojis koks.

Un neviena nav, kas atkal laukā
Gaismai gaismu nemirdzētu kairs,
Alkdams kāri, lai šī diena jaukā
Līdz ar sauli neaizgrimtu vairs.

PIE DZELTENĀS SPULDZES

Pie dzeltenās spuldzes šovakar
Bij gaiši, klusi un silti.
Zils noliecās debesu pakars
Un mirdzēja arkas un tilti.

Pār kļāvām, sarkušām dienā,
Bij pārkārti Greizie Rati,
Un bērzi grima kā pienā
Un liesmoja egļu mati.

Uz soliņa, šaura kā ķīlis,
Bij sapņi sēdušies klusi,
Un tāpēc bij spuldze tik mīļi
Pret naktszvaigznēm mirdzējusi.

Man sirds bij kā spuldze zarā,
Kas atvērta ļauniem un labiem,
Kas dīvainu vīziju varā
Iet cilvēkiem pretī un stabiem.

Un tāpēc šovakar tik silti
Pie dzeltenās spuldzes bij parkā,
Un spožāk mirdzēja tilti
Un gaisma ziedēja arkā.

MĪLĒTĀJA VILŠANĀS

Kāpēc šī miesa tik astrāla šķiet,
Kuŗu kā dārgumu turu vēl rokās?
Saule, kas acīs bij, dzisdama riet,
Pametot mani tumsā un mokās.

Kāpēc šis rokas, kas spēja vēl glaust,
Pēkšņi atkrīt kā pinekļi veci,
Un man pretī kā izmisums aust
Sniega balti un ledaini pleci?

Dzīve vai gaisusi klusi kā tvans,
Izsūkta skūpstos no medainām lūpām,
Un, uz mūžu kas likās jau mans,
Jāatdod zemei būs vieglākām šūpām?

Baiļuma zirgi pret rītausmu skrej.
Sirds auļo līdz ar pēdējo glāstu...
Aizskriet līdz galam tā pasaulei
Varētu ar sava baiguma klāstu.

Bet tad es mostos... Zied saulē mans logs.
Es esmu meistars, kas izveido lelles,
Un man blakus guļ, trausla kā spoks,
Figūra, kas mani glāba no elles.

SVĒTDIENA

Zelts kūst uz stikla zilgana un gluda,
Un tavos matos līst.
Un istaba kā silti pali pludo
Un šķīst.

Sirds pielīst man no tevis un no gaismas,
Un skanēt sāk.
Un pilna dīvainas un saldās kaismas
Šurp viņa nāk.

Tik klusi ir, tik klusi, it kā čukstā
Kāds būtu teicis ko.
Sīks zieds trīc vāzē līdzī siržu pukstiem
Un izsmaršo.

Tāds vieglums zied, tāds miers un apskaidrība.
Tu saki: jā!
Un pāri noliecas mums mīlestība
Un svētdiena.

BALTĀS ROKAS

Zilgana krēsla gul logā
Ar vakara klusumu maigu.
Viena nerātņa sproga
Man kautri noglāsta vaigu.

Un tavas rokas kā kaijas
Nolaižas baltas uz krūtīm.
Es ņemu tās viegli kā pajas
Un stiepju pret tumstošām rūtīm.

Un līksmes vējš iešalcas sirdī
Par to, ka tāds mieram zils zaigums;
Ka dīvaini skanam tu dzirdi
Savu sirdi un tevī tāds maigums.

Tad acīs atstaro zvaigznes
Un zilums aizbēg no rūtīm.
Tavas baltās rokas aiznes
Manu galvu sev uz krūtīm.

DŪJAS

Uz palodzes nosēžas vakars,
Un dūjas zilganiem spārniem.
Tumšdzeltenas gaismas pakars
Kā plīvuris klajus pārņem.

Miers sirdī tik brīnišķīgs liecas,
Un gaisma no dziestošas dienas.
Manas domas ir dūjas, kas tiecas
Tik tāli kaut kur, un tik vienas.

Varbūt tu tām pretī tieksies
Šai vakara zilumā rēnā,
Un rokas kā sapnī mums sniegsies
Koku trīsošā ēnā.

Līdz ausmai uz palodzes dusēs
Divas dūjas un sirdis mums arī.
Nakts zila un zvaigžņota klusēs —
Mēs gaidīsim pavasari.

ČETRAS SAULES

Es esmu noguris, mans dārgais draugs!
Bet saules līksme zied tev acīs platās,
Un gaišs top viss, kad viņu zilgmē skatos,
Un klusa miera pielīst sirds un lauks.

Viss zied ap mums un gurdums acis sedz.
Ir pēkšņi tā, ka mūs vairs nava pašu.
Tik rēnais vasarvējš nes medus dvašu
Un puķes baltos debess putnus redz.

Kā sapnī dzirdu es: viss dzied un dūc,
Un zāles augdamas mums vijas pāri...
Es nezinu — vai tu man roku skāri,
Vai bij tā zemes mūžam velgā krūts.

Es nezinu: vai tas ir sapņu prieks,
Kas sirdij cauri šalc un liek še dusēt,
No stiebru glāstiem reibt un klusēt, klusēt, —
Ka būtu zemē slēgts viss saules miegs.

Man pretī divas līksmas saules mirdz,
Un trešā kaisdama ar bitēm ziedos staigā,
Un liekas — mūžīgi man gaišums staros vaigā,
Jo saule ceturtā man ir vēl tava sirds.

MĪLA

Kāds savāds vējainums līdz dzīlei satrauc sirdi
Un vēnās asinis šalc kaisli vētraināk,
Un vairs ne sirdspukstus, bet līksmus zvanus dzirdi,
Kad mīla nāk.

Bet saulains mierīgums no dienām pretī pludo
Un senas ainavas kā dārgas lapas šķir,
Un liekas: vēl kā bērns tu ej pa ceļu gludo, —
Kad mīla ir.

Bet tuksness svelmainums un baigums apskauj būtni,
Un zeme bezgala kļūst šaurāka kā šķirsts,
Kad jūti dīvainu pie savām durvīm sūtni
Un mīla mirst.

Un dienas melnas ir kā ogļu laivas platas,
Kā ledains mākonis, kas logam priekšā stāv, —
Kad it neviens nav, kas tavas tekas skata,
Kad mīlas nav.

MEITENES RUDENS DZIESMA

Nes astras man un krizantēmas vēlas,
Un lapas dzeltenas, kas gurdi vīst.
Nes rūgtas papardes, kas liecas žēlas,
Un lāses, kas no zaļām skujām līst.
Un ļauj man brīdi sapņot viēnātnē, —
Tik rozes nē!

Lai rūgtās papardes skaņā viegli lūpas,
No skujām lāses acīs nebeidz krist,
Un tālā vasara vēl astrās šūpo,
Pīrns skumjās dzeltenās sāk sapņi dzist,
Un velgās smaršas sirdī alkas klāj,
Kas liesmot stāj.

Ļauj mirkli vītumā jaust kluso tīksmi
Un kaisles tās, ko esi raisījis.
Un īso dienu aizrisušo līksmi,
Par kuņģu atcere — mans prieks būs viss.
Un svētīt asaras, kas man pār lūpām ris,
Ko esi skūpstījis.

PILSĒTA SNIEGĀ

Miglojot vakaram sarmainos kokos,
Noklustot ielām, kur skanējis prieks,
Pēkšņi kā dūju bars virpuļu lokos
Viegli krīt lejup margojošs sniegs.

Pārslas kā kames sīdamās rūtīs
Lido, un krājas, un laternās plok,
Spuldzes kur blāvi viz pilsētas krūtīs,
Spuldzes kur tumsu kā cerberi lok.

Mājas kā roboti, sniegaini kalni,
Ledpārslu virpulī ceļas un krīt.
Sniegs ceļ ap pilsētu zilganu valni,
Saule lai kupenās apmaldas rīt'.

Gājējus retos, kā ēnas kas maldās,
Baltpūku mākonī nesdami līdz',
Laukumos tukšos kā meldijas saldas
Apskauj puteņa trīsošais zīds.

Rītā, kad pamale sarkani liega
Spožumu dzidru pār klajumiem met,
Atmostas pilsēta grimusi sniegā,
Sarmainam naktssargam vērdamās pret'.

Zvārguļi izbirst no kamanām ašām,
Iedūcas motora samtainais bass...
O, šodien satiksmes ministrim pašam
Kupenas putināt prieks rasies mazs.

JUMTA LOGS

Kāpēc ar skumjām un vītumu sejā,
Līdzīgi citiem, šo dzīvi man dzīt,
Septiņi stāvi zem manis ja lejā,
Kurš kā man vēl nav blāzmojis rīts?

Logs mans, šis jumbā, vērts pasaulei visai, —
Vējš tur norimdams flautu met sērs;
Pļavas nes smaršas līdz vakara dzisai
Un uz palodzes dūjas nāk sērst.

Tāpēc tik gaisīgs es reizēm še liekos,
Tāpēc man brīžiem tik sapņi un vīns.
Skuja un kaktuss man vairāk sniedz prieka,
Nekā uz lūpām tumšsarkanām smīns.

Un kad es nokāpju tvanīgās ielās,
Augstājā loga tiek savādi žēl.
Tomēr es eju kur spuldzes sauc lielās,
Dienas kā ogles zem pelniem kur kvēl.

Vai man šīs ogles kā zeltu nest plaukstās?
Jokus kā skaidas ar draugiem tiem plēst,
Līdzīgi man kas mīt bēniņos aukstos,
Un kas nezina, vai šodien ko ēst?

Dienas, tās dienas, kas kļiedētas mūžos! —
Vakaros sarkans no viņām zied logs.
Atmiņu viļņi brāž pāri kā jūra
Un manas domas balts papīris zog.

Viegli šē domāt un dzīvi just skrejam,
Septiņos stāvos kad nogrimis miegs,
Un cauri sienām nāk starošām sejām
Deviņas mūzas un desmitais — prieks.

Ko lai es mīlēt vēl varētu vairāk,
Nekā šo logu, kur pasaule man
Diendienā vērdamās dzidrāk un skaidrāk,
Līdz ar sirdi tik divaini skan.

PĒDĒJĀ MĪLA

1.

Man sapņu nevajag vairs ilgos gados gūto,
Kas dienām lidošām kā pūkas līdz ris.
Kā tērpu nometis es domu žņaugu grūto,
Kas mani saistīja kā māņu plīvuris.

Tik mīlu pēdējo, kā klusas sveikas sūtot,
Ko sirdī vērušas man spožās debesis,
Nav spēka nomest man, kaut baiļi sirds jau jūt to —
Šai mīlā izdzests tiks mans dienu gājums viss.

Pie zemes liecos kluss un lūdzot ceļu rokas,
Lai mīla skaidrotā šī ilgi sirdī kvēl,
Lai tā kā gaismas stars man kļiedē rūgtās mokas,

Kad prom no zemes šīs man aiziet būs reiz žēl.
Un laimes jundā kvēls pār mani noliecas
Tavs tēls kā ievu zars, kas raso asaras.

2.

Un atkal diena zvīļ, kaist saule baltā lokā,
Un siltas reibas skarts es tevī veļos kluss.
Kā pārle liktens mans dus tavā mazā rokā —
Tu vari atpestīt un veidot brīnumus.

To rēno maigumu, kas pland tev tērpā krokā,
Kas acīs tavējās kā chrizoprazi dus,
Es labprāt aiznestu kā spožu sveci rokā
Pa baltiem lielceļiem, kas sijā putekļus.

Un stundā vientuļā, kad ziedi birs kā sniegi
Un logā vēju mesta sanēs auksta smilts,
Man, tevi atminot, vēl sirdī skanēs liegi

Kluss tērpā čaukstējiens kā dziesmas motīvs silts.
Un gaisma brīnišķā, ko tu man aizdegusi,
Pār mani līs kā riets, kad sirds būs piekususi.

3.

Es vairāk nespēšu, kā vērties ceļa pēdās,
Kad tu man zudīsi kā rīta miglas tvaiks,
Un ilgi klausīšos, kā lapu trauslās vēdās
Vēl viegli izskanēs tavs soļu troksnis maigs.

Un diena izbālēs man klusumā un bēdās
Un vakars kladzinās pie loga skumjš un baigs;
Es sirdi dzirdēšu nakts putnu klaigu mēdās,
Kad mani izsmejot ļauns degs tiem acīs zaigs.

Šī nakts man būs kā kalns, no kuŗa nokāpt lejā
Nekad nav iespējams, no kuŗa var tik krist, —
Kā spožam meteoram pusnakts palsā sejā

Tik mirkli atmirdzēt, un tad uz mūžiem dzist.
Šī nakts man būs kā vējš, kas visu dārgāko
Kā rokām pajū ņem, lai saplosītu to.

4.

Un tomēr zinu es: tev jāaižiet ar vēju,
Jo nava paturams šai dzīvē it nekas.
Es arī citiem reiz kā gaisma atmirdzēju,
Lai tiktu aprakts pēc kā sirdī kaislības.

Kā graudus dārgākos pa nezināmu sēju
Mūs sējējs kaisījis reiz visulielais tas,
Kas mīlu lēmis ir kā dzīves augsto spēju
Tik tiem, kas uzvar tad, ja no tās atsakās.

Varbūt tas nebūs miers, kas man vēl kvēlos acīs, —
Kad tukšums bezgalīgs kā asām rokām žņaugš,
Varbūt vēl lūgšanā, pie miklās zemes placis,

Par tevi raudāšu es ilgi, pēdē'js draugs.
Bet skaidrāks aiziešu vēl ceļu īso to,
Kas alkas pēdējās ar zemi savieno.

PUTNI, KAS MEKLĒ DZIMTĒNI

1.

Rudens sārto jau kļavas.
Vēji drīz lapas šķīs.
Putniem, kas laižas pār pļavām,
Spārngali gurdēni trīs.

Migla kūp zila un auksta
Dārzos, kur asteres vīst.
Saule, tik maza kā plauksta,
Lejup gar pamali klīst.

Upes tik lēnas plūst klajā,
Dzeltenīgs vītums ko klāj,
It kā tam gurdumā šajā
Mūžīgi jāapstāj.

Putniem trīs spārngali vāri,
Sauciens dziest tālumā baiss,
Lidojot dzimtenei pāri,
Kur vairs nav dzimtenes gaiss.

2.

Kad rūtīs riets met atspīdumu rēnu,
Uz klusiem jumtiem putni nolaižas.
Un zemei klādams bezgalīgu ēnu
Ar putniem vakars līdzī šūpojas.

Tāds klusums neparasts no birzīm dvašo,
Tāds skumjums dīvains kvēlo putnacīs,
Tik aukstu jaužot bezgalumu plašo,
Nekad ko, šķiet, — silts lietus neslacīs.

Un putni trīcot piespiežas cits citam,
Zem pašu spārnēm galvām paslēpjas,
Lai mirklus nejustu tik pārāk strauji ritam,
No zemes mīlotās kad tvan vēl atmiņas.

Šais laukos zaļums bij un ziedu elpu
Līdz zilgmei augšup nesa vieglis vējš,
Un saule pielēja ar siltu vērsmi telpu,
Kur pirmais dzīves brīd's tiem bija atmirdzēj's.

Nu viss tik svešs, ka dzimtenes vairs nava.
Sūrst miglā acis, spārni lejup krīt.
Bet katram dzimtene no jauna jārod sava,
Kur spēj tas laimīgs būt un līksmi izkaisīt.

Un putni snauž. Vēl mirklis vieglas dusas,
Pirms lielo lidojumu spārni sāks,
Un klajos pamestos kā dūjas klusas
Sniegs nāks ...

3.

Cilvēkam norieta liesmas
Skumstošās acīs dzirkst:
Putni kur bija, un dziesmas,
Lauki kā ūdeņos mirkst.

Sirdi vēl dīvaini treļļi
Tura kā naktsmiegā ciet'.
— Spārni tur plīvo, vai mēļi
Jumtgali norietā zied?

Spārni! Un lidoņi smailu
Ķēdi pār elksnāju met,
Šalkdami aiznesot daili
Tumsdamam vakaram pret'. —

Kādēļ iet cilvēks pa klaju
Melns kā šī zeme un smags,
It kā tam nebūtu māju,
Sliedšņa kur elsās var plakt?

Kādēļ krīt lāses tik sūras,
Izmītos rugājus cērt,
Dzīles kad, zilas kā jūra,
Zvaigžņu pērles sāk vērt?

Kādēļ? Vaj gājputnis arī
Būtu tas, dzimtenei lieks?
Un tam aizšalktu pāri
Spārngaliem līdz prieks?

4.

Bet putni trauc...
Caur rīta miglas grēdu,
Kā viegli aiņi ceļas sparnu sudrabs palss,
Un satrauc debešus ar spēju gaisa vēdu
Simtspārnu vēziens plats un skumji līksma balss.

Un putni skrej...
Skrej pilni laimes alku,
Kur sarkans saules loks pār zaļām jūrām krīt.
Un līdz nesdami sev jaunas līksmes šalku,
Grib zemi neredzētu lejā saskaīt.

Un putni trauc...
Kad gurdāk spārni sveķas
Un zeme atkal velk kā magnēts sevim klāt,
Kaut kur uz jumtgaliem vai klajos putni tveķas,
Lai mirkli negaŗu var sirdi pūtināt.

Bet gaisi mirdz...
Ņirb sīkas gaismas dzirkstis.
Un atkal tālums sauc, kvēl spārnu galos zelts.
Un pāri pilsētām, kas draudē torņū pirkstiem,
Gaiss klusi šalkdams san, no putniem pušu šķelts.

Un putni trauc...
Kaist ausmas, nozied rieti.
Ass vējš un ledus migla atnāk naktīm līdz.
Spiež mazos ķermeņus kā kāda roka cieta,
Bet tālās zemes ilgas sirdīm nepalīdz.

Bet stājas nav,
Un trauksmei gala nava.
Kāds savāds reibums putnus tālāk rauj un rauj,
Līdz pēkšņi pretī nirst no miglas gaiša sala
Un stingos spārņgalus ar siltam šaltīm skauj.

Bet miražs viļ.
Spožs ledus cērtas acīs,
Un gaisi džinkst un dūc, un spārni lejup krīt.
Slīgst dzelmē putnu bars, pret bākas stikliem placis,
Pret stikliem šurpu skrējis galvas sadauzīt.

Miers... Jūra guļ.
Ar ausmu vēji ceļas,
Lai šalktu rekviēmu gaišiem lidoņiem,
Kam citā dzimtenē zied pļavās puķes mēļas,
No kuŗas jālido vairs tālāk nebūs tiem.

5.

Rīts kā līgava kaila izkāpj no Sarkanās jūras.
Viegli sārtojas zeme, mājas un gaistošas buras.
Nila ūdeņus lēnus gurušie putni vēro.
Sēro.

Svelme kad tvanīga līst pār Cheopsa piramīdi,
Tuksneša smiltis san un stiebri šalko kā zīds, —
Klusi skan savāda dziesma dzimtenei, pamestai tālu,
Savāda dziesma Nilai, kas šūpo lotusus bālus.

Klausās zeme un Nila, un zin: tā dziesma vairs nava,
Gājputni gurdie ko dzied, kas snieguši saulainus krastus.
Sirdis tā dedzina nemiers tiem, kam nav dzimtenes savas,
Un kam pasaules klaidā citas vairs neatrast.

6.

Zils
pēkšņi ir palicis sils.
Sudraba skaras
kaņas
no paegļiem, iefītiem vatē.
Zeme liekas tik plata
un līdzīgi gluda, un viegla,
it kā to varētu pacelt ar pirkstu
kā pusgramu miega.

Klusums.
Klusums kā dūmi,
stāvu kas aizvijas gaisā.
Liekas:
kāds noslēpis maisā
nemieru, steigu un rūpes,
un tā mūžīgi kūpēs
sniegs,
balti paegļu dūmi
un miers.

Bet mājā
aiz rūts,
šauras kā piemiegta acs,
placis pie rūsainā stikla,
skatienu miklu
un sēru
vēro
cilvēks,
kā griežas zeme un sapņi, un domas:

Tikko bij ceriņi zili
un dedza sirdis un plaukstas, —
šodien kupenās sili
un domas lēnas un aukstas.

Tikko smeldzošas sveikas
izkliedza vakaros putni.
Zeme nu klusa kā teika,
un pēdas aizbēris puten's.

Pamest var dzimteni laikā, —
citu rast nespēj neviens.
Visus reiz zeme ņem maigā
un domas un gājputnus sien.

Puteņo domas. Snauž sili.
Zemi māc gurdums un miegs.
Vakar bij cerīgi zili, —
šodien sakritis sniegs.

MŌRIJA

Vakars. Zied apvārsnis rožainā gloriājā.
Rozes tumšsarkanas vīst.
Vai tāda skumja sen meklētā Mōrija,
Kuŗā sirds sāpošā dzīst?

Kraupainas ābeles. Ķirši kā vējslotas.
Sašķiebies sūnu jumts mēļš.
Rūsaina rūts, aiz kuŗas reiz ilgotas
Pletās pļavas un ceļš.

Ceļš uz pasauli aizvīla tālumā,
Atceri paņemdams līdz.
Tagad nu, skumji šīs senainas bālumā
Veŗoties, acīs kas trīc.

Asara tā vai rožainā gloriija
Vakara rozēs kas dziest? —
Katram tā bērniībā skatītā Mōrija
Pievilties liek reiz un ciest.

Balts mākons pāri līkst un baltie ceļi šalc...
Kas sauc un projām viņi? Skaists sapnis tas vai malds?

IZIESIM LAUKĀ!

Iziesim laukā, kur samtainais sniegs
Putenī vīdamies kupenās krājas!
Vējiem līdzī tev sirdī šalks prieks
Un tik gaisīgas izlikšies mājas.

Un tik gaisīgs tu iesi un balts
Ielās un laukumos, mežos un klajos,
It kā tu būtu tik ievziedu šalts,
Jāgaist ar sniegiem kam puteņos šajos.

Un tik silti tev gaviļēs vējš
Dziesmu par vieglumu lielo un gaismu,
Un, kur eglāji pazares pleš.
Jutīsi sirdī sev dīvainu kaismu.

Prieku, ka esi tik pārsla tu vien,
Savīta kopā ar sniegu un auku.
Un, ka viegli ar vējzirgiem skrien
Domas pa zvaigžņu un sniegpārslu lauku.

Iziesim laukā, kur samtainais sniegs
Putenī vīdamies kupenās krājas!
Vējiem līdzī tev sirdī šalks prieks
Un tik gaisīgas izlikšies mājas.

PUTENĪ

Vēji veļ kupenu vālas,
Aizpūš silus un sten.
Kāpēc šonakt tik bālas
Debesis visas un tālas
Mītnes, ko meklēt kāds dzen?

Acīs putina sniegs.
Vējš kauc sērīgu dziesmu.
Gājējs naktī vai sniegs
Mājas ar pavarda liesmu,
Vieglis kur pretī šalks prieks?

Gājējs vai namdurvis vērs,
Skanēs kur bērnu balsis?
Vai tikai puteņa valsis
Svilpojošs, kaucošs un sērs
Ceļā kupenas bērs?

Spītošais cīņas prieks
Uzzied sejā kā blāzma.
Sniegotos ceļos šķiet nieks
Gājējam puteņa brāzma, —
Mājas viņš sniegs!

Un caur sniegainu šalti
Laužas gājējs un brien.
Svilpdams ledainu altu,
Nakti pārvērtis baltu,
Līdz tam viesulis skrien.

RUDENS GAIŠUMS

Sarkans un oranžs, un zelts, un dzeltena pusdienas saule.
Klajos vītuma vīrāks un dārzos tāds klusums kā miegs.
Kā tādā stundā klust sirds, acīs star mūžīgā daile,
Visumu tverošais miers un dzīvi gaismojošs prieks.

Aiziet pa klusušiem klajiem kā lūgšanā saliktām rokām,
Sarkanu lapu uz krūts, ar saules mūžīgo zaigu,
Raisīts no ikdienas sīkas, no steigas un naktsēnu mokām,
Liecoties līdz ar zāli pār zemes skaidroto vaigu.

PALU LAIKĀ

1.

Saule kad palus klajumos dzen,
Kāpēc mums sapņot par atmodu jaunu,
Sirdis kā akmeņus nesam ja sen
Pilnas rūgtuma, sāpju un ļauna?

Kāpēc kā zvaigznes mums cerības degt,
Paši ja esam tik kūpošas lāpas,
Kuņiem tik iegribas kāro reiz lekt,
Rītdienai pretī kur uzceltas kāpes?

Tomēr, — lai tumšums kāds sirdīs mums gul,
Mīlumam sen kaut tur palicis šauri,
Pali kad ziemaino smagumu kuļ,
Gribas ar vējiem skriet pasaulei cauri.

Gribas kā kādu reiz bērībā just,
Strauti kad sanot sev līdzī rauj smilti
Un tu, pilns klaigu, vairs nespēji klust,
Jauzdams, ka sirdī ir viegli un silti.

Ak, kaut tik mirkli tā dzīvību tvīkt,
Pasauli izjust ar trīsošām alkām, —
Kādi no jauna tad sapņi spēj dīgt
Dvēselēs, gurdās no cerību šalkām.

Ticot, ka dienas tās gaišākas plauks
Paliem kas līdzī ceļ vasaru zvīļu,
Lielākā dzīvības atziņa augs:
Mīlat sauli, lai mīlētu mīlu!

2.

Ir aukas aizbrāzušās zemei pāri
Un vēl var nākt,
Bet mūžīgs dzīvotspēks uz augšu laužas kāri
Jaundzīvi sākt.

Viss tek kā rotaļā: aug, briest un zemē sakrīt,
Un atkal asnus dzen,
Un zaļus karogus liek priekam vaļā attīt,
Kas planda sen.

Tas spēks ir nebeidzams, kas plūst no kosma sirdīs
Un sīkos stiebro ar'.
Tas tevi visu ņem, pirms ka to nākam dzirdi,
Un teic, ka var —

Var priekam neticēt un šaubīties, vai spēsi
Tu dzīvei skanēt līdz,
Bet mūžam jātic būs, ka sirdī sulas nesi
Kas sauļup stīdz.

Un kad tās reibpilnas dzen jaunus asnus laukā
Un reibt liek sirdij ar',
Tu zini: var vēl brāzties pāri zemei auka,
Bet saulei jāuzvar.

VECĀ MĀJA

Zālēs un lupstājos lēni
Māja, tik sapņaina grimst.
Izaug par vīriem zēni.
Paaudzes nomirst un dzimst.

Mākoņi balti un zili,
Cik jau gadus tā iet!
Cik jau gadus zied sili,
Ezeri aizvāžas ciet.

Logacis šauriņas skatās,
Rasainos plakstiņus pleš:
Ābeles līkas un platas
Mājai aug pāri kā mežs.

Istabās smaršas tik dīvas
Glabā ik tīne un kakts;
Medaini saldas un sīvas
Tvano tās viegli, kad nakts.

Sūrumš tas — darbdienu rindas.
Saldums — dzīvības prieks.
Kādas skan savādas šķindas,
Māju kad apņēmis miegs.

Un it kā dūmakā bālā
Viss reizi bijušais zied.
Atmiņu pasaulei tālai
Dziesmu circenis dzied.

Sejas cik, gaišas un klusas,
Smiltainē aizrāvis laiks!
Logi sen pilni rūsas,
Savāds pakrēslai zaigs.

Tomēr tāds mīlums te krājies;
Gaišums, ko sendienas buŗ.
Un kas uz sliekšņa še stājies,
Dīvains vieglums to tur'.

Māja, tik sapņaina, lēni
Zālēs un lupstājos grimst.
Izaug par vīriem zēni,
Paaudzes nomirst un dzimst.

SĒJĒJS

1.

Ar sauli izgāja viņš klusmas pilnā laukā,
Kas zilgans kūpēja vēl rēnās dūmakās.
Bij sirdī vieglums tāds, ka smaršām rožu plaukā,
Bet rokās sētuve kā zeltā gremdējās.

Un graudiem izslīdot caur rupjiem pirkstiem traukā,
Un jauno zāli skatiem glāstot ežmalās,
Tam visa dzīvība kā teika likas jauka,
Kas klusi zemes sārņiem cauri izraisās.

No saules nolīst zelts. Viņš mirkli silus vēro
Un baltos lielceļus, kur brūnas peļķes sēro, —
Tad roka vēzienam kā linga izstiepjas.

Un dzeltens mākons plok pār rudo lauku klusi
Līdz birzij plaukstošai, kas pēkšņi pietvīkusi
Grib iegrimt debesīs, kas ņirbot šūpojas.

2.

Kā dūjas stundas skrien. Bet sējējs nezin stājas,
Un roka graudus met arvienu drudžaināk.
Ik saujai aizmestai līdz ceras risinājas,
Un domu gājputni pland spārnjiem varenāk.

No graudiem dzīve top. Tie krīt un zemē krājas,
Līdz asni salapo, dzīt stiebro vārpas sāk,
Un klajos klusošos ceļ jaunām audzēm mājas,
Kas čaulā ieslēpto vērst dzīvā sulā māc.

Tās domas vairāk sēj, kā rupjiem pirkstiem rokas,
Kas reizem sūrst un sāj, un tikko gurdi lokās,
Kad rieti sarkani skrien nakti iezvanīt.

Tās domas vairāk sēj, jo sējējs ir tik griba
Uz to, ko rītu nesīs jaunā pārvērtība,
Kas velgā tīrumā ar sējējēnu krīt.

3.

Un sējējs iet un iet. Šalc krītot graudu saujas.
Aiz viņa uzzeļ viss un lapo, plaukst un zied.
Un saule iet tam līdz un cietās rokās kļaujas,
Un visur asnus dzen, kur zemes piku ģied.

Jau visa zeme zied. Un dienas gurdi raujas.
No stiebriem traušlājiem pret zilgmi vārpas lied,
Un jau kur izkopts šķind priekš rītdienējas pļaujas,
Bet viņš vēl balsis dzird: vēl vienu sauju svied.

Bet tukšums neparasts guļ sētuvē un plaukstā,
Un acīs skumjums tāds, kā rudens rītā aukstā,
Kad pēkšņi pacelts balts uz dienu miglas tilts.

Sen citiem izsēts viss — mūžs, graudi, prieks un alkas,
Un paliek miers, un nakts, un klusas priežu šalkas,
Līdz vārpu dzeltena pār viņu gulsies smilts.

VASARA

1.

Dūc vēju samtainās dūkas
Un mirkli slīd viegli kā kaivas.
Kā baltas pieneņu pūkas
Peld zilgmē mākoņu laivas.

Kvēl saule kā krokusa ziedi
Un nolīst pār ziediem pļavā.
Tu veries saulē un ģiedi,
Ka iegrimsti vasaras skāvā.

Un pāri pāraug tev koki
Un stiebri tumšzaļi un zāles.
Grimst zemāk debesu loki
Un tuvākas izliekas tāles.

Un pēkšņi tik savādi dzirdi
Līdz skanam ar dzīvību visu
Šo zemi un pats savu sirdi,
Līdz dienai nes vakarlaiks dzisu.

2.

Kad baltas gaismas straumes rīts pār klajiem lej,
Iet pļāvējs kluss.
Un izkopts šķindoša pret sauli mirdzot skrej,
Gāž vālos zaļājus.

No zemes valgums kūp kā silta meičas dvaša,
Līdz sirdi reibinot.
Bet vienmēr dziļāki lien pļavā izkopts aša,
Kā rūsa mirdzinot.

Dūc bites, stiebri dūc, kludz sētas aku vindas.
Trīc viegli gaiss.
Un reibis šūpojas, pilns nebeidzamas šķindas,
Laiks svētītais.

Un zaļais klajums viss jau vīstošs lēni garo,
Kad liecas riets.
Tik izkopts smaile zvīļ un naktij cauri staro
Kā zilgans zieds.

DZĪVES KALĒJS

Ar savu elpu siltu vērdams nakti,
Kā bronzas izliets, milzīgs, smags un tvirts
Viņš vēzienam ceļ āmuru pret laktu,
Lai dzirkstis lec no tērauda un sirds.

Un tērauds vaid un kaisdams dziedot lokās,
Un melnās rūtīs sarkans blāvums zib.
Vai tērauds zin, kā viņu locīs rokas,
Kas jaunus veidus šonakt radīt grib?

Kāds kalvē nemiers deg, kāds bezprāts mijas!
Grib pašu dzīvi pārkalē kalējs šis.
Un vairs ne dzirkstis vien, bet liesmas vijas
Ap bronzas atlētu, kas laktai pieplacis.

Viņš pārkals to! Ar jaunas dienas plauku
Ap kalvi brīnumains sāks ziedēt viss;
Ies gaiši cilvēki pa saules lauku,
Kur nakti āmurs dzirkstis kaisījīs.

Bet kalējs pats? Kur klusi aizgājis?
Un kas tik dīvains vēl pie laktas mirdz?
Visskaistāko viņš balvu atstājis —
Tā kalējsirds.

CĒLĒJI

Divsimts stāvu — tas ir nieks,
Ko mēs uzcelt gribam.
Vairāk ir tas cēlējprieks
Ko redz celtnēs zibam.

Vairāk ir, ja domu mēs
Līdzī celtnēm slejam,
Kas mūs pašus pacelt spēs
Pāri laiku skrejām.

Vairāk ir, ja gribēt drīkst
Gars sev citus veidus.
Vairāk ir, ja sirdis tvīkst
Jaunas dzīves reidus.

Jaunu uzcelt dzīvi būs
Jaunam cēlējgaram,
Tad ik celtne dzīva kļūs,
Ko mēs šodien darām.

GĀJĒJI UZ NĀKOTNI

Cīņu kaisme, uzvaras un trauksme —
Zied kā magoņlauks ap viņiem viss.
Bet kur tāli jaunu dienu plauksme,
Jauns un mūžīgs aicinājums ris.

It nekad tam darbam nebūs stājas,
It nekad tai kaismei nebūs rimt,
Grib kas lielāku sev dzimteni un mājas,
Kuņās jauna dzīve spētu dzimt.

Cauri gadiem, mūžudien pret rītu
Iet tas spēks, kas labo uzcelt grib, —
Aiziet tie, lai visu pārradītu,
Dienas nākamās kam acīs zib.

Lielie gājēji pret nākamību, —
Kādus ceļus būs jums izstaigāt!
Kādās liesmās cietu rūdīt gribu,
Lai tā spēj kā asmens mirdzināt.

Domas lielās ir kā viegli spāri,
Kas pret sauli gaiši paceļas.
Vienmēr slīd tās smagai zemei pāri
Un kā sapņi gaist un šūpojas.

Bet kas domas darba gribā drošā
Spēj kā dzelzu saitēm cieši siet, —
Kādā veidā, kādā traukā košā,
Kādās formās spēj tās dzīvi siet.

Gribēt! Veidot! Vienmēr jaunu kaismi
Jauns un mūžīgs aicinājums ris,
Tiem, kam acīs nākamības gaismu
Spēks kāds dievišķīgs ir ieslēdzis.

ATGRIEŠANĀS

Mirdzums dzeltenais, kas šodien liesmo rūtīs,
Tikpat gaiši manās acīs zied,
Un es jūtu, ka man auļo krūtīs
Sirds, kas arī saules versmi ģied.

Un man liekas, ka pēc gadiem ilgiem
Būtu pārnācis es atkal dzimtenē,
Brūnās kameses kur, pāri laukiem zilgiem,
Tā vairs citur nedūc pasaulē.

Un es atkal redzu putnus skrejam,
Baltus lielceļus, kas zaļos klajos gaist,
Gaišas meitenes, ar saules brūnām sejām,
Līdzī ķiršiem vasarā, kas kaist;

Mājas snaudošas, kas logu šauriem plakstiem
Kautri mirkšķinot, kā sapņi zemē grimst;
Dārzus ēnainus ar zāļu trekniem lakstiem,
Vēji vakarā kur apsēstas un rimst.

Un kā pasakā sirds projām aizmest kāro
Gadu smagumu, ko ilgi nesis līdz,
Lai pa novakari silti vāro
Sirds kā tītenis uz mājām stīdz.

Mirdzums dzeltenais no saules deg man acīs.
Sirdī līst kā silta vīna šalts.
Un kā reibumā pie zaļas zemes placis
Jūtu: vējš es pats, kas gaisos šalc.

Vējš es pats, un prieks, kas straumes aiznes.
Stars, kas rūtīs — mana kautrā sirds.
Un pār mani saule tik un zvaigznes,
Un caur mani nakts un diena mirdz.

Zeme šī, kas plauksmē staro zvīļa,
Zeme šī, kur miers un klusums tāds,
Pēkšņi kļūst kā sena teika mīļa
Un es viņā ieaugu kā stāds.

Mākons balts virs galvas pēkšņi stājas.
Klusums klājus samta rokām skauj...
Ak, tik viegla sirds var būt tik mājās,
Kad kā sapnī laiks pār galvu strauj.

PAGĀJĪBA

It kā sapnī dzirdu tālas šķindas.
Migla prom no klajiem pēkšņi klīst,
Un kā meitenes nāk senu dienu rindas,
Un kā zelts no šķorēm lietus līst.

Sejas, sejas — ak, kāds skaistums pludo!
Kādas ausmas, kādi rieti kaist!
Tikai vienu, kas ar galvu gludo,
Vairāk negribu es mūžam projām laist.

Iesim, meitenīt, pie vecās malkas grēdas,
Kur pēc pērnām skujām smaršo vēl.
Izbērsim kā smiltis akā bēdas,
Lai nekā, kas risis, nav mums žēl.

Redzi — tu vēl vienumēr tā pati,
Man kā dūkstī melnā iemests mūžs.
Ceļi nav man vairs kā tev tik plati,
Nav kas sauļā siltu elpu pūš.

Kāpēc gan lai nenāktu pie tevis,
Lai man vieglāk vakarstundas ris?
Es nekā vēl neesmu tev devis
Par tiem gadiem, kad man biji viss.

Kāpēc nereibt vēl, kad klajums spožā mirgā
Tūkstoš zāļu rokām māj un sauc?
Kāpēc neskriet līdzī vēju zirgiem,
Baltos putekļos kas ceļu lentes jauc?

Iesim, meitenīt, lai senu dienu rindas
Mums kā zāles ceļā krītot vīst.
Es jau dzirdu sētās čīkstam vindas,
Un kā silts no šķorēm lietus līst.

BALTIE CEĻI

Man liekas: nav vairs tās tik sīki gurdas dienas,
Ko sev kā smagas laivas esmu vilcis līdz;
Tas — gadu rūgtums viss, ar esību kas sienas,
Un dzīve — komēta, kas kosma telpā stīdz.

Kā sapnī atceros: mazs zēns es reizi biju,
Un grāvis ceļmalā bij vairāk man kā ārs,
Un vēji brāzmainie man dvēs'li piepildīja
Ar tumšu šalkoņu, ko ziedot nešalc dārzs.

Un lielceļš puteklains, kur rībot skrēja rati
Un dienās lietainās simts sīku urgu pulks,
Kā rokām mīlošām man sirdi skāva plati,
Un tika dzīvības un mūža gaitas tulks.

Man māju nebija, kā tiem, kas govīs savas
Vēl rasā izdzina, kur silts un zālais klajs.
Ikgadus citur kur man vēra klusas skāvas
Šaurs dienu mājoklis kā smīnošs vadātājs.

Bet prieks bij mans, un ceļu dīvās ainas
Kā mīļas meitenes it visur nāca līdz,
Un meži klusoši un upes brīnumainas
Man mīlēt mācīja un saprast to, kas spīts.

Ko vairāk vēl par sauli, lietu, vēju,
Un sīko biti vajag stiebriem tiem,
Kas ziedu cemuros dzen zemes sulas spēji? —
Un stiebri mīlāki man bij par cilvēkiem.

Es arī biju stiebrs, un vējš, kas klajos pludo,
Un saules tvīkumā un smaršās reiba sirds.
Bet kājas aizskrēja pa ceļu balti gludo
Uz dzīvi lielāku, kur visu sapņu tvirts.

Un smagas pilsētas man pāri galvai auga,
Ik celtnē akmenis kur dunēja kā vaids.
Starp smailēm dīvainām bij skrandās debess sprauga,
Un rūga pagrabos ar vīnu vātīs naidis.

Un ostas mirdzēja no zili baltiem mastiem,
Un spiedza sīrēnas un slodzīts elsa tvaiks,
Un bēga tūkstoši no zaļās zemes krastiem,
Kur pāri jūrām plests bij dzeltēns saules zaigs.

Bet saule skuma ar' tepat uz akmens klāja,
Un lapu vītums rēns tai parkos skuma līdz.
Bet cilvēks neprata nest sauli līdz uz māju,
Jo pats par akmeni bij vairāk saplosīts.

Ko man bij mīlēt še, kur ilgu laivu sējis?
Ko naktīs murgainās sirds kapu dziļēs mest,
Kad bērna pasauli kā naudu pazaudējis
Vairs telpas neradu, kur spētu spārnus plest?

Man māju nebija, kur viegli traukt ar vēju,
Kā baltā kupenā kur ziedot ķirši grimst.
Es biju ceļgājis, gar sveša vīra sēju,
Kas brīdi sirdi spiež, līdz viņa pēkšņi rimst.

Un tomēr smaidīdams kā dervišs skumju smaīdu,
Kam dzeltens pusmēneša zobins pāri kārts,
Es mirkļu sniegpārslas caur karstām delnām laidu,
Par stiebriem vairāk mīlot celtnes tūkstoškārt.

*   *
          *

Ak, naktis mocošas, kad visos kaktos rēgi
Kā tumsas leģions par sirdi smieties mēdz!
Tas met tev akmeņus par to, ka projām bēgi,
Un riņķos maģiskos no gaiša prieka slēdz.

Tik astrāls atstars vēl no dienām senvadītām
Caur logu rasaino kā mīla seja tvīkst.
Tā as'ru pārļotam ir bieži jānāk rītam,
Kad saule dūmakās kā tuksness akā slīgst.

Man vairāk nebija, kā sirds ar saules kaismi
Un bērna ticība, un ilgas skaidram būt.
Bet mīlas nebij tās, pār dienām lej kas gaismu;
Tik sejas migloja kā rīta šaurā rūts.

Ir bērna ticība tik lietus silts pār lauku,
Pēc svelmes dienvidā, kas līdzī rasai gaist, —
Kas ticot cilvēkiem nav slēpis sevī auku,
Nekad tas nezinās, kāds viņos zvērs ir laists.

Tā mīlot cilvēkus kā ubags ceļā salis,
Es ļaunu mācījos, lai liktu citiem ciest;
Kā dzelzi sirdi sev bez žēlu gadiem kalis,
Lai dzirkstī akmeņi, ko citi spēj tai sviest.

Kā aka pielīti mūžs. Ja saulē mirdz tur sēras,
Un ūdens reizēm rūgts un sāļš kā asaras, —
Man tomēr atziņas kā ziedi vaļā vērās,
Un lielums skaidrotais, kam rūgtums nav nekas.

Un dienu skrējiens ašs, ar tumšu moku brāzmu,
Šķiet, vieglāk aizskrējis kā zilgmē pūka gaist,
Un cauri tumšumam es jaužu vieglu blāzmu,
Un sirds kā spuldze man no jauna kvēl un kaist.

Es redzu ceļus tos, kur manas bērnu dienas
Kā puķes izplauka un ziedains skrēja laiks,
Un stiebri rūsgani kā rokas pretī slienās,
Un zilos debešos silts virmo saules tvaiks.

Vai tomēr atkal iet un grimt kā teikā senā,
Un vērties zilumā, un sapņu zirgus traukt?
Ak, sevi nepanākt, kad gadu rūgtums dzenā,
Un zēna pasauli vairs klaigām neatsaukt.

Nekad tiem stiebriem vairs man nešalkt dziesmu rēnu,
Tām urgām netecēt, kas likās upes tad,
Tām lapām nedot vairs pret tveici grāvī ēnu,
Un ceļiem nekūpēt tik baltiem it nekad.

Un tomēr gatavs es. Jūs, seno dienu mirgas,
Kā siltas straumes šalcat cauri dvēselei,
Un spožus nevajag ne auto man, ne zirgus, —
Ar jums es vieglāk eju kājām pasaulei.

Un baltie ceļi sauc un izstiepj tūkstoš rokas,
Un cauri sirdij stīdz kā kvēlošs pavediens.
Ak, tomēr — jūsu dēļ — vērts sāpes nest un moka,
Lai ceļos baltākos es varu lidot viens.

ATGRIEŠANĀS NO KAPIEM

1.

Pa sniegiem čirkstošiem un apspīdētiem gaismas,
Pa laukiem milzīgiem, kur klusums dega baiss,
Es mājup atgriezos pilns starojošas kaismas,
Ka būtu gājiens šis man dzīvē pēdējais.

Šis gājiens pēdējais no nāves un no baismas
Pret krastiem dīvainiem, kur zaļo mūžīgs maijs;
Kur visas tekas spīd tik gludenas un taisnas,
Ka būtu veidojis tās meistars gaišākais.

Es mājup atgriezoz no kapa mežā, svēta,
Kā sapnī dusēja kur viegli apmirdzēta
Tā dzīve bijušā, ko nedzīvot man vairs.

Tā dzīve bijušā, kas nespodra kā ēna
Pa ceļiem nāca līdz, tik kupraina un lēna,
Kā lauma ļaunākā, ko dzinis nāves dairs.

2.

To mūža rūgtumu, ko nesis līdz kā krustu,
Kas dienās vizmainās tev licis skumt un nīkt,
Reiz kaut kur jāaprok, lai zemes sienas klistu
Tā balsis draudošās, kas mēdz kā čūskas sīkt.

Ja pēkšņi bijušais šai mirklī viss tev zustu,
Un sirdij nebūtu nekā, ko rītam tvīkt.
Un dienām apraktām kā kaps tu līdz klustu,
Tu zini: klusumā sāk jauna dzīve dīgt.

Tā kapus apaudīs ar sūnu klaju maigu,
Kur rietiem izziedēt un naktīm paslēpt vaigu,
Bet ausmai pāraulot ar zelta kumeļiem.

Kas nomirt mācējis un cēlies jaunai kaismai,
Tam visi vārti dvēs'lē atvērti ir gaismai
Un līdz jāauļo tam gaišiem skrējējiem.

3.

Un gaišs es gribu būt un zvīlot, mirdzēt, traukties,
Ar lielās gaismas plūsmu kaist un telpā zust.
Ar sīkiem atomiem un smaršām kopā jaukties,
Un balta dziesma kļūt, kas lūpās plaukst un klust.

Nekad vairs dienas tad man nespēs īsas raukties,
Ne rokas rudeni ar sarmas ziediem just.
Pār kapiem pamestiem vējzīrgā spējis traukties
Es būšu komēta, kas makrokosmā kust.

Bez kaislēm plosošām, bez sāpēm un bez alku, —
Es vieglu dzirdēšu sev pāri vēju šalku,
Un gaismu aizmirdzam un zūdam bezgalē.

Tur zvaigzne nokritīs uz kapa sūnu klāja,
Kur dzīvei bijušai ir šaura zemes māja,
Bet gaisma ilgi zvīļos tumšā pamalē.

SATURS

	Lpp.
Slīdes	3
Svešā zēna dziesma	6
Jūlija vakarā	7
Bārenītes vasara	
Sētas meitenes dziesma	8
Mašīnrakstītājas sapnis	
Cilvēks ar lāpstu	9
Nabagā Ziemsvētki	
Celtnes	11
Bibliotēkā	14
Televīzija	16
Draugi	19
Aizgājējs	21
Miers	23
Kaps zem triumfa arkas	24
Zvaigžņu strēlnieki	25
Pēdējās ardievas mātei	26
Birutas Skujenieces pēdējais brauciens	27
Skumju kapsētā	28
Redzējumi	29
Zīmnesis	30
Baltais miers	31
Sapnis par augstumiem	32
Skaidrību meklējot	
Kad vakars	35
Klusums	36
Rudenī	
Sīki akordi	37
Lūdzošā stīga	38
Vārdi	
Aizlauzts zars	39
Vakarā	
Mūks	40
Vēl nāksi tu	41
Kāpēc?	
Mācītāja	42
Mīlēt	
Gadi	43
Mazas atziņas	44
Domas	47
Rudens diena	
Pret nezināmu rītu	48
Saules atgriešanās	
Pie dzeltenās spuldzes	49
Mīlētāja vilšanās	
Svētdiena	50
Baltās rokas	
Dūjas	51

Četras saules	52
Mīla	
Meitenes rudens dziesma	53
Pilsēta sniegā	
Jumta logs	54
Pēdējā mīla	55
Putni, kas meklē dzimteni	57
Morija	62
Iziesim laukā!	64
Putenī	
Rudens gaišums	65
Palu laikā	
Vecā māja	67
Sējējs	68
Vasara	69
Dzīves kalējs	71
Cēlēji	
Gājēji uz nākotni	72
Atgriešanās	73
Pagājība	74
Baltie ceļi	
Atgriešanās no kapiem	77